

ВФП ПЕНЗИСКО ДРУШТВО АД Скопје

**Финансиски извештаи
за годината што завршува на
31 декември 2023 и
Извештај на независните ревизори**

СОДРЖИНА:

	Страна
Извештај на независните ревизори	1 – 2
Извештај за финансиската состојба	3
Извештај за сеопфатната добивка	4
Извештај за промени во главнината	5
Извештај за паричните текови	6
Белешки кон финансиските извештаи	7 – 27
Прилог 1 – Годишен извештај	
Прилог 2 – Годишна сметка	

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ**ДО РАКОВОДСТВОТО И АКЦИОНЕРИТЕ НА ВФП ПЕНЗИСКО ДРУШТВО АД Скопје***Извештај за финансиските извештаи*

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на ВФП ПЕНЗИСКО ДРУШТВО АД Скопје (во понатамошниот текст „Друштвото“), кои се состојат од извештај за финансиската состојба на ден 31 декември 2023 година и извештај за сеопфатната добивка, извештај за промените во главнината и извештај за паричните текови за годината што тогаш завршува и преглед на значајни сметководствени политики и останати објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со финансиските одредби на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС) и сметководствена регулатива која се применува во Република Македонија, и интерна контрола за која раководството смета дека е неопходна за подготвување на финансиските извештаи кои не содржат материјално погрешно прикажување, без разлика дали тоа е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Законот за ревизија и стандардите за ревизија кои се во примена во Република Северна Македонија. Овие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата на начин кој ќе ни овозможи да добиеме разумно уверување дека финансиските извештаи не содржат материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува спроведување на постапки за собирање на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од значајно погрешно прикажување на финансиските извештаи, настанато како резултат на измама или грешка. При проценувањето на овие ризици ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Фондот со цел дизајнирање на ревизорски постапки кои што се соодветни на околностите, но не и со цел на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на Фондот. Ревизијата, исто така, вклучува и оценка за соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Веруваме дека ревизорските докази кои ги имаме собрано се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според наше мислење, финансиските извештаи ја прикажуваат реално и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на ВФП ПЕНЗИСКО ДРУШТВО АД Скопје на ден 31 декември 2023, како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш завршува во согласност со финансиските одредби на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС) и сметководствена регулатива која се применува во Република Македонија.

(продолжува)

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО РАКОВОДСТВОТО И АКЦИОНЕРИТЕ НА ВФП ПЕНЗИСКО ДРУШТВО АД Скопје (продолжение)

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото е одговорно за изготвување на годишниот извештај (прилог 1 кон финансиските извештаи) и годишната сметка (прилог 2 кон финансиските извештаи) во согласност со Законот за трговски друштва и истите беа прифатени и одобрени од раководството и поднесени во Централниот регистар на Република Северна Македонија на 14 март 2024 година. Наша одговорност е да издадеме мислење во врска со конзистентноста на годишниот извештај со годишната сметка и финансиски извештаи на Друштвото. Ние ги извршивме нашите постапки во согласност со Законот за ревизија на Република Северна Македонија и Меѓународниот стандард за ревизија 720 – Одговорности на ревизорот во врска со други информации во документи кои содржат ревидирани финансиски извештаи. Според наше мислење историските финансиски информации обелоденети во годишниот извештај се конзистентни со годишната сметка и приложените ревидирани финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2023 година.

МАЗАРС РЕВИЗИЈА ДОО Скопје

Ненад Рангеловиќ
Управител

Скопје
29 март 2024 година

Ненад Рангеловиќ
Овластен ревизор

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА
 На 31 декември 2023
 (Во денари)

	Белешки	31 декември 2023	31 декември 2022
СРЕДСТВА			
Долгорочни средства			
Нематеријални средства	10	3,446,985	4,308,732
Материјални средства	11	1,225,325	1,622,329
Краткорочни средства			
Парични средства и парични еквиваленти	12	655,569	2,693,663
Побарувања од купувачите		-	66,886
Вложувања според објективна вредност преку добивка или загуба (во акции или удели)	13	17,504,329	20,096,477
Платени трошоци за идните периоди и недостасна наплата на приходи (АВР)		144,366	65,699
Вкупно средства		22,976,574	28,853,786
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ			
Главнина и резерви			
Основна главнина - запишан капитал	14	35,459,675	30,847,550
Пренесена загуба		(4,347,729)	-
Загуба за финансиската година		(8,793,907)	(4,347,729)
Краткорочни обврски			
Обврски кон добавувачи	15	658,535	2,353,965
Краткорочни обврски за даноци и други давачки		174,206	1,881,365
Обврски кон вработени		198,018	472,600
Одложено плаќање на трошоци и приходи на идните периоди (ПВР)		229,776	-
		56,535	-
Вкупно главнина и обврски		22,976,574	28,853,786

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

Финансиските извештаи се одобрени од Управниот Одбор на 28 март 2024 година и беа потпишани во нивно име од:

Г-дин Марио Ѓорѓиев
 Претседател на
 Управен одбор

Г-дин Артон Лена
 Член на
 Управен одбор

Сузана Велјановска
 Овластен сметководител на
 Друштвото

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОФАТНАТА ДОБИВКА
Година што завршува на 31 декември 2023
(Во денари)

	Белешки	31 декември 2023	31 декември 2022
Приходи од управување со фондот	4	689,776	128,374
Приходи од надоместок од придонеси		339,597	113,833
Приходи од надоместок од управување		347,716	14,541
Приходи од надоместок за премин		2,463	-
Расходи од управување со фондот		709,753	763,496
Расходи за МАПАС		88,252	32,722
Расходи за чуварот на имот		14,816	857
Трошоци за трансакции		2,701	216,496
Трошоци за маркетинг		108,560	163,421
Трошоци за агенти		155,424	350,000
Останати трошоци за управување со фондот		340,000	32,722
Добивка или загуба од управувањето со фондот		(19,977)	(635,122)
Расходи од управување со друштвата		9,346,845	3,800,756
Трошоци за суровини и други материјали	5	24,332	61,640
Трошоци за услуги	6	2,211,851	1,508,551
Плати, надоместоци на плата и останати трошоци за вработените	7	4,664,183	1,412,750
Амортизација и вредносно усогласување	11	1,325,637	188,643
Останати трошоци од работењето	8	1,120,842	629,172
Финансиски приходи		869,622	96,477
Приходи од вложувања во поврзани субјекти		333,913	-
Приходи врз основа на камати од работење со неповрзани субјекти		72,503	-
Приходи врз основа на курсни разлики од работењето со неповрзани субјекти		2,938	-
Нереализирани добивки (приходи) од финансиски средства	9	460,268	96,477
Финансиски расходи		296,707	8,328
Курсни разлики од работењето со неповрзани субјекти		10,235	8,328
Нереализирани загуби (расходи) од финансиски средства		286,472	-
Загуба пред одданочување		(8,793,907)	(4,347,729)
Данок на добивка		-	-
Нето загуба за период		(8,793,907)	(4,347,729)

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
Година што завршува на 31 декември 2023
(Во денари)

	Белешка	<u>31 декември 2023</u>	<u>31 декември 2022</u>
Парични приливи од деловни активности		689,776	-
Парични одливи од деловни активности		9,865,257	6,276,029
Нето паричен тек од деловни активности		<u>(9,175,481)</u>	<u>(6,276,029)</u>
Парични приливи од инвестициски активности		19,784,051	-
Парични одливи од инвестициски активности		17,258,789	21,877,858
Нето паричен тек од инвестициски активности		<u>2,525,262</u>	<u>(21,877,858)</u>
Парични приливи од финансиски активности		4,612,125	30,847,550
Парични одливи од финансиски активности		-	-
Нето паричен тек од финансиски активности		<u>4,612,125</u>	<u>30,847,550</u>
Нето зголемување на пари и парични еквиваленти		(2,038,094)	2,693,663
Пари и парични еквиваленти на 1 јануари		2,693,663	-
Пари и парични еквиваленти на 31 декември	12	<u>655,569</u>	<u>2,693,663</u>

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО ГЛАВНИНАТА
Година што завршува на 31 декември 2023
(Во денари)

	<u>Основна главнина</u>	<u>Законски резерви</u>	<u>Загуба за периодот</u>	<u>Акумули- рана загуба</u>	<u>Вкупно главнина</u>
Основна главнина - запишан и уплатен капитал	30,847,550	-	-		30,847,550
Загуба за годината	-	-	-		
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	(4,347,729)	(4,347,729)
Состојба на 31.декември.2022 година	<u>30,847,550</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(4,347,729)</u>	<u>26,499,821</u>
Состојба на 1.јануари 2023 година	30,847,550	-	-	(4,347,729)	26,499,821
Основна главнина - запишан и уплатен капитал	4,612,125	-	-	-	4,612,125
Загуба за годината	-	-	(8,793,907)	-	(8,793,907)
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2023 година	<u>35,459,675</u>	<u>-</u>	<u>(8,793,907)</u>	<u>(4,347,729)</u>	<u>22,318,039</u>

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
за периодот што завршува на 31 декември 2023 година
износите се искажани во денари

1. Општи информации

ВФП ПЕНЗИСКО ДРУШТВО АД Скопје (во понатамошниот текст “друштвото”) претставува акционерско друштво основано на 15 јуни 2022 година со седиште во Република Северна Македонија. Дозволата за основање на Пензиско друштво за управување со пензиски фондови е добиена од Агенцијата за супервизија на капиталното финансирано пензиско осигурување (МАПАС) на 31 мај 2022 година. На 27 јули 2022 година, Друштвото доби дозвола за управување со доброволни пензиски фондови бр. 14-438/22.

Регистриран акционер на Друштвото е ВФП ФОНД МЕНАЏМЕТ АД Скопје со 100% учество во вкупниот акционерски капитал. Странско физичко лице е краен сопственик на Друштвото со 51% индиректна сопственост

Друштвото има единствена дејност на управување со отворен доброволен пензиски фонд – ВФП Отворен доброволен пензиски фонд, негово претставување пред трети лица, како и други дејности поврзани со управувањето со фондовите во согласност со Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување (“Службен весник на РСМ” бр.7/08....13/13).

Адресата на регистрираното седиште на друштвото е:

бул. Кочо Рацин бр. 3/2- кат 3 и 4
1000 Скопје
Република Северна Македонија

Вработени

на 31 декември 2023 година друштвото има 10 вработени.

Управен Одбор

Марио Ѓорѓиев, СФА – Претседател на Управен одбор
М-р Артон Лена, Член на Управен одбор

Надзорен Одбор

МАГ. Руперт Стробл, Претседател и член на Надзорниот одбор
Петар Андреевски, член на Надзорниот одбор
Владимир Деспотоски, член на Надзорниот одбор и
Проф. д-р Анета Гацовска-Барандовска, независен член на Надзорниот одбор

2. Сметководствени политики

Основните сметководствени политики применети при составување на финансиските извештаи се наведени во понатамошниот текст и истите се применувани конзистентно за сите периоди прикажани во овие финансиски извештаи.

2.1 Основа за подготовка

Финансиските извештаи на Друштвото се изготвени во согласност со Законот за трговски друштва (“Службен весник” бр.28/04, 84/05, 71/06, 25/07, 87/08, 17/09, 23/09, 42/10, 48/10, 8/11, 21/11, 24/11, 166/12, 70/13, 119/13, 120/13, 187/13, 13/14, 41/14, 138/14 88/15, 192/15, 6/16, 30/16, 61/16, 64/18, 120/18, 195/2018, 225/2018, 239/2018, 290/20, 215/21 и 99/22), Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи на пензиското друштво донесен од Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС) („Службен весник“ бр. 71/23) и Правилникот за водење сметководство (Службен весник на РМ бр. 159/2009, 164/2010 и 107/2011) во кој се објавени Меѓународните сметководствени стандарди (МСС), Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ), заедно со толкувањата на Постојниот комитет за толкување (ПКТ) и толкувањата на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување (КТМФИ), утврдени и издадени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (ОМСС) заклучно со 1 јануари 2009 година. Овој правилник се применува од 1 јануари 2010 година.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
за периодот што завршува на 31 декември 2023 година
износите се искажани во денари

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.1 Основа за подготовка (продолжение)

Меѓутоа, до датумот на составување на придружните финансиски извештаи не се преведени и објавени сите измени и дополнувања на МСС/МСФИ и толкувањата на КТМФИ кои стапиле на сила за годишните периоди кои започнуваат на 1 јануари 2009 година. Притоа придружните финансиски извештаи на Друштвото се прикажани во согласност со билансните шеми објавени во Правилникот за формата и содржината на годишната сметка (“Службен весник на Република Македонија” бр. 60/14), чиј сет на финансиски извештаи отстапува од оние дефинирани во МСС 1 – Презентирање на финансиските извештаи и притоа во поединечни делови отстапува од начинот на презентација на одредени билансни позиции предвидени со наведениот стандард.

Во врска со погоре наведеното, а имајќи ги во предвид потенцијално материјалните значајни ефекти од разликите помеѓу сметководствените прописи на Република Северна Македонија и МСФИ/МСС, кои можат да имаат влијание на реалноста и објективноста на финансиските извештаи на Друштвото, придружените финансиски извештаи не можат да се сметаат за финансиски извештаи изготвени во согласност со МСФИ и МСС.

Финансиските извештаи се изготвени според методот на историска набавна вредност, освен за хартиите од вредност расположливи за продажба и финансиските средства кои се мерени по објективна вредност. Износите содржани во финансиските извештаи на Друштвото се прикажани во илјади македонски денари. Денарот претставува официјална валута на известување во Република Македонија

2.2 Трансакции во странска валута

Трансакциите деноминирани во странски валути се искажани во денари со примена на средните курсеви на Народна Банка на Република Северна Македонија кои важат на денот на нивното настанување.

Средствата и обврските кои гласат во странски валути се искажуваат во денари со примена на средните курсеви кои важат на денот на составувањето на Билансот на состојба, додека пак сите позитивни и негативни курсни разлики кои произлегуваат од претворањето на износите од странска валута, се вклучуваат во добивките или загубите во периодот кога тие настануваат. Средните девизни курсеви кои се во примена на 31 декември 2023 и 2022 година за прикажување на позициите на Билансот на состојба деноминирани во странска валута, се следните:

1 ЕУР	61.4950	61.4932
1 УСД	55.6516	57.6535

2.3 Нетирање

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот е презентираан во Билансот на состојба само доколку нетирањето на признаените износи е законски дозволено и доколку постои намера за исполнување на нето основа, како и во случај на истовремена реализација на средството и исполнување на обврската.

Приходите и расходите се презентираат на нето основа само доколку тоа е дозволено со сметководствените стандарди, или за добивки и загуби кои што произлегуваат од групи на слични трансакции.

2.4 Признавање на приходи

Приходите се признаваат кога идните економски користи во форма на приливи или зголемување на средствата во Друштвото се веројатни и мерливи.

Друштвото ги признава приходите по основ на следните видови на надомести:

- Надоместок од уплатените придонеси максимум 2,9%, во ВФП Отворен доброволен пензиски фонд – Скопје, пред придонесите да бидат претворени во сметководствени единици;
- Месечен надоместок во износ од 0,075% од вредноста на нето средствата на ВФП Отворен доброволен пензиски фонд – Скопје (во понатамошниот текст „Надомести за управување со средства на доброволниот фонд”);
- Надоместок во износ од 10 евра, во случај на пренос на средствата во друг доброволен пензиски фонд, под услов членот кој преминува да бил член во постојниот Фонд пократко од 360 дена пред да премине во друг пензиски фонд.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
за периодот што завршува на 31 декември 2023 година
износите се искажани во денари

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.5 Расходи за управување со фондовите

Расходите за управување со фондовите се признават во периодот во кој настануваат.

Расходи за МАПАС

Друштвото е обврзано да плаќа надоместок на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување ("МАПАС") во висина од 0,7% од вкупно уплатените придонеси во доброволниот пензиски фонд, управувани од страна на Друштвото.

Расходи за банка чувар на имот

Друштвото е должно да избере единствен чувар на имот, на кого ја доверува одговорноста за чување на средствата на фондовите со кои управува. Функцијата чувар на имот на средствата на пензиските фондови ја врши Шпаркасе Банка АД Скопје, заклучно со 7 ноември 2023 година. Во период од 7 ноември до 31 декември 2023 година Функцијата чувар на имот на пензиските фондови ја врши Комерцијална банка АД Скопје.

Основа за пресметка на надоместокот е дневната вкупна вредност на имотот на Доброволниот фонд. Процентот се искажува на годишно ниво со примена на пропорционална метода actual/365, а наплатата на надоместокот се врши на месечна основа. Друштвото се обврзува на Чуварот на имот да му плаќа надомест и тоа.

<u>Износ во евра</u>	<u>Надоместок</u>
до 50.000.000	0,050%
над 50.000.000 до 100.000.000	0,041%
над 100.000.000 до 200.000.000	0,038%
над 200.000.000 до 300.000.000	0,035%
над 300.000.000 до 400.000.000	0,033%
над 400.000.000 до 500.000.000	0,028%
над 500.000.000 до 600.000.000	0,026%
над 600.000.000 до 700.000.000	0,025%
над 700.000.000 до 800.000.000	0,023%
над 800.000.000 до 900.000.000	0,020%
над 900.000.000 до 1.000.000.000	0,018%
над 1.000.000.000	0,017%

Расходи за трансакции

Расходите за трансакции се трошоци кои согласно Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, во име на доброволниот пензиски фонд, а за сметка на пензиското друштво ги плаќа пензиското друштво. Трошоците за трансакции се однесуваат на трошоците за суб чуварот на средствата на доброволниот фонд – депозитарна институција која има дозвола издадена од надлежен орган во земја надвор од Република Северна. Македонија и е овластена за таква дејност согласно законите на државата каде се чуваат средствата на доброволниот пензиски фонд. Во текот на дванаесет месечниот период што завршува на 31 декември 2023 година, Друштвото имаше расходи за трансакции во износ од 2,701 денари.

Расходи за маркетинг

Друштвото признава трошоци за маркетинг услуги во периодот кога истите настануваат. Маркетинг услугите на Друштвото вклучуваат креирање и емитување на реклами на телевизија, радио, печатени медиуми и интернет, различни видови на промоции, дизајнирање и дистрибуција на маркетинг материјали, рекламирање на карактеристиките на системот на задолжително и доброволно пензиско осигурување, објава на финансиски извештаи и објава на информативни проспекти. Во трошоци за маркетинг се вклучуваат и трошоците поврзани со известувања (пошта и печатење) кои се доставуваат до членовите за состојбата на нивните индивидуални сметки.

Расходи за агенти

Друштвото признава трошоци за склучени договори со нови членови на фондот. Во трошоците за агенти се вклучени и трошоци кои се однесуваат на полагање испити и лиценцирање на агентите, лица ангажирани по договор на дело со цел придобивање на нови членови во фондот. Согласно Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи на пензиското друштво, Друштвото ги признава и прикажува расходите за агенти во целост во Билансот на успех во периодот во кој се настанати, без разграничување за идни периоди.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
за периодот што завршува на 31 декември 2023 година
износите се искажани во денари

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.5 Расходи за управување со фондовите (продолжение)

Останати расходи за управување со фондовите

Друштвото признава трошоци за спроведување на постапка за давање согласности од страна на Агенцијата, пристап до информацискиот систем на Агенцијата и други трошоци поврзани со управување на фондовите.

2.6 Финансиски средства

Класификација на финансиските средства

Друштвото ги вложува своите слободни парични средства во депозити, хартии од вредност и Отворени инвестициони фондови согласно закон.

Друштвото ги класифицира финансиските средства во следниве категории:

- финансиски средства кои се чуваат за тргување
- кредити и побарувања

Раководството на Друштвото ја одредува класификацијата на финансиските средства при нивното почетно признавање.

Финансиски средства кои се чуваат за тргување

Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел генерирање на добивка од краткорочни флукуации во цената или доколку е вклучено во портфолиото за кое постои доказ за остварлива краткорочна профитабилност.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се недеривативни финансиски средства со фиксни или одредени плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се јавуваат кога Друштвото одобрува пари или услуги директно на коминтенти без намера за размена на побарувањето.

Почетно признавање на финансиските средства

Финансиските средства се признаваат на датумот на тргување, датум кога Друштвото се обврзува да го купи или продаде средството.

Финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби (финансиски средства кои се чуваат за тргување) почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакциите се вклучуваат во добивки или загуби во периодот во кој настануваат. Кога се купува финансиско средство кое има котирана цена на активен пазар (берза) или кога објективната вредност може дополнително да се утврди, финансиското средство се признава според неговата објективна вредност, без трансакциски трошоци.

Последователно мерење на финансиските средства

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби (финансиски средства за тргување)

По почетното признавање финансиските средства кои се чуваат за тргување се мерат според нивната објективна вредност.

Објективната вредност на котираните вложувања на активни берзи се базираат на тековните цени на котација. Доколку пазарот за некое финансиско средство не е активен (и за некотирани хартии од вредност), Друштвото утврдува објективна вредност по пат на употреба на техники на проценка.

Ако со инструментот не се тргувало подолго од 30 дена, објективната вредност се утврдува по пат на употреба на техника на проценка базирана на пазарни претпоставки односно како параметри за проценка се користат каматни стапки кои се тековно важечки за должничките инструменти со сличен период на доспевање.

Добивките и загубите кои произлегуваат од промената на објективната вредност на финансиските средства за тргување се вклучуваат во добивките или загубите во периодот во кој настануваат. Каматата или приносот остварен за време на располагањето со овие средства, се евидентира како приход во периодот во кој настанува.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
за периодот што завршува на 31 декември 2023 година
износите се искажани во денари

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.6 Финансиски средства (продолжение)

Последователно мерење на финансиските средства

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се прикажуваат по амортизирана набавна вредност со употреба на метод на ефективна стапка, намалени за загуба поради обезвреднување. Друштвото врши исправка на вредноста на кредитите и побарувањата секогаш кога постојат објективни докази дека не можат да се наплатат. Исправката на вредност се евидентира на индивидуална основа, според проценката на Раководството за наплатливиот износ на секое побарување, кое е поединечно оценето како обезвреднето.

Сметководствената вредност на кредитите и побарувањата се намалува преку сметката за исправка на вредноста. Кога едно побарување се смета за ненаплатливо се отпишува во корист на сметката за исправка на вредноста. Последователните наплати на кредитите и побарувањата претходно отпишани се евидентираат преку намалување на сметката за исправка на вредност. Промените во сметководствената вредност на сметката за исправка на вредност се признава во добивката и загубата.

Депризнавање

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста. При продажба на хартии од вредност се утврдува разлика меѓу продажната и сметководствената вредност на хартиите од вредност. Добивката или загубата која произлегува од продажбата се искажува во Билансот на успех. Финансиските обврски престануваат да се признаваат кога истите се подмирени, поништени или престануваат да важат.

2.7 Нематеријални средства

Компјутерски софтвер

Трошоците поврзани со одржувањето на компјутерски и софтверски програми се признаваат како трошоци во моментот на нивното настанување. Трошоците директно поврзани со препознатливи и уникатни софтверски производи контролирани од страна на Друштвото кои најверојатно ќе создадат економски користи во иднина, се признаваат како нематеријални средства. Трошоците за развој на компјутерски софтвер кои се признаваат како средства се амортизираат користејќи праволиниска метода, со примена на амортизациона стапка од 20% годишно.

Останати нематеријални средства

Трошоците за стекнување права и лиценци се капитализирани и амортизирани користејќи праволиниска метода, со примена на амортизациона стапка од 10%-20% годишно.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
за периодот што завршува на 31 декември 2023 година
износите се искажани во денари

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.8 Опрема

Опремата се евидентира по нивната набавна вредност, намалени за акумулираната амортизација и акумулирана загуба поради обезвреднување.

Амортизацијата се пресметува праволиниски, со цел алокација на набавната вредност на недвижностите, постројките и опремата во текот на нивниот век на употреба. Подолу се дадени годишните стапки на амортизација применети врз значајните ставки на Опремата:

Компјутери	25,0%
Моторни возила	25,0%
Мебел и канцелариска опрема	10,0% - 25,0%

Последователните набавки се вклучени во сметководствената вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери. Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во добивките или загубите во текот на финансискиот период во кој се јавуваат. Добивките и загубите поврзани со отуѓувањата се утврдуваат по пат на споредба на приливите со нето сметководствената вредност. Истите се вклучуваат во добивки или загуби во периодот кога настануваат.

2.9 Обезвреднување на средства

Обезвреднување на финансиските средства

Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на известување, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за обезвреднување на финансиското средство. Финансиското средство или група на финансиски средства се обезвреднети само доколку постои објективен доказ за обезвреднување како резултат на еден или повеќе настани што се појавиле по првичното признавање на средствата ("случај на загуба") и дека тој случај (или случаи) на загуба влијаена предвидениот иден готовински тек на финансиското средство или група финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат. При обезвреднување се разгледува секое финансиско средство поединечно.

Износот на загубата претставува разлика помеѓу сметководствената вредност на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови (исклучувајќи ги идните загуби по основа на средството) дисконтирани со примена на оригиналната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Побарувањата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентираниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање, поради обезвреднување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради обезвреднување во тековните добивки и загуби.

Доколку причините за обезвреднување исчезнат, претходно признаениот износ на загуба поради обезвреднување Друштвото го ослободува / анулира преку коригирање на сметката за загуба поради обезвреднување и го вклучува во Билансот на успех. Ослободувањето на загубата поради обезвреднување не може да резултира во сметководствена вредност која го надминува износот на амортизираната набавна вредност на средството, доколку не било признаено обезвреднување.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
за периодот што завршува на 31 декември 2023 година
износите се искажани во денари

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.9 Обезвреднување на средства (продолжение)

Средства евидентирани по објективна вредност

На секој датум на известување, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за обезвреднување на финансиското средство класифицирано за тргување. Значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на финансиското средство под неговата набавна вредност претставува објективен доказ при утврдувањето на можноста од обезвреднување. Доколку постои таков доказ за финансиските средства за тргување, загубите се вклучуваат во добивките или загубите во периодот во кој настануваат.

Обезвреднување на нефинансиските средства

Нефинансиските средства на Друштвото се разгледуваат на секој датум на изготвување на Извештајот за финансиска состојба со цел да се определи дали постојат објективни докази за обезвреднување. Ако постои ваква индикација, тогаш се проценува надоместливиот износ на средството.

Загуба поради обезвреднување се признава доколку сметководствената вредност на дадено средство или единица која генерира пари, а на која и припаѓа средството, го надминува неговиот надоместлив износ. За средството што не создава во голема мера независни парични приливи, надоместливиот износ се утврдува за единицата која генерира пари, а на која и припаѓа средството.

Единицата која генерира пари е најмалата група на средства која може да се идентификува и која што генерира парични приливи од континуирана употреба коишто во голем степен се независни од паричните приливи од други средства или групи на средства. Загубите поради обезвреднување се признаваат во Билансот на успех.

Надоместливиот износ на дадено средство или на единицата која генерира пари претставува повисокиот износ од проценетата вредност на средството намалена за трошоците за продажба и неговата употребна вредност. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството.

Загубата поради обезвреднување на дадено средство се анулира доколку постои индикација дека загубата поради обезвреднување признаена за средството можеби веќе не постои и има промени во проценките користени за утврдување на надоместливиот износ.

Зголемената сметководствена вредност на дадено средство, како резултат на анулирање на загуба поради оштетување, не треба да ја надмине сметководствената вредност која би била определена (нето од амортизацијата) кога не би била признаена загуба поради обезвреднување на средството во претходните години.

2.10 Обврски кон агенти

Друштвото ги признава обврските кон агентите - лица ангажирани по договор на дело, кога договорите со потенцијалните членови на фондот се потпишани и потврдени од Агенцијата за супервизија за капитално финансирано пензиско осигурување. Друштвото нема такви обврски на 31 декември 2023 година.

2.11 Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти се состојат од жиро сметки во банки во денари.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
за периодот што завршува на 31 декември 2023 година
износите се искажани во денари

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.12 Резервации

Резервирање се признава и пресметува кога Друштвото има сегашна законска или договорена обврска како резултат на минати настани и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства за подмирување на обврската, а воедно може да биде направена веродостојна проценка на износот на обврската. Резервациите се проверуваат на секој датум на известување и се корегираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна проценка. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да настанат за подмирување на обврската. Друштвото нема резервации на 31 декември 2023 година.

2.13 Користи за вработените

Придонесите за здравствено, пензиско и социјално осигурување од бруто плати и нето платите се плаќаат од страна на Друштвото во текот на годината според законските прописи. Ваквите придонеси претставуваат дефинирани планови за бенефиции и се признаваат како трошок кога вработените извршуваат услуги. Не постојат дополнителни обврски според овие планови.

Друштвото има обврска за исплаќање отпремнина при пензионирање на вработените, во висина на двократен износ од просечно исплатената нето плата во Република Северна Македонија, како и јубилејни награди, согласно годините на работен стаж на вработените во Друштвото. Друштвото евидентира резервации за отпремнини за пензионирање и јубилејни награди со цел да ги алоцира таквите трошоци по периоди за коишто истите се однесуваат. Согласно МСС 19 отпремнините за пензионирање и јубилејните награди претставуваат дефинирани користи по исполнување на условите. Сметководствената вредност на обврските на Друштвото кои произлегуваат од овие користи за вработените се пресметуваат на крајот на периодот на известување. Состојбата на овие обврски на крајот на периодот на известување го претставува износот на дисконтираните плаќања што ќе се направат во иднина. Друштвото нема направено актуарска пресметка бидејќи смета дека ефектите ќе бидат нематеријални.

2.14 Даноци

Данокот на добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот на добивка се признава во добивката или загубата, освен кога се однесува за ставки коишто се однесени директно во капиталот и соодветниот данок од добивка се признава во капиталот. Основа за пресметување на данокот на добивка е разликата меѓу вкупните приходи и расходи, зголемена за непризнаените расходи за даночни цели.

Тековниот данок од добивка е очекувана даночна обврска од добивката пред оданочување за годината, применувајќи ја важечката даночна стапка од 10% на денот на Билансот на состојба и корекции на даночната обврска која се однесува на претходни години.

Одложениот данок произлегува од времените разлики помеѓу сметководствената вредност на средствата и обврските за потребите на финансиското известување и вредноста на истите за даночни цели. Одложениот данок се мери со примена на даночните стапки кои се очекува да се применат кога ќе се реализираат времените разлики врз основа на законите кои се усвоени или значајно усвоени на денот на известувањето.

Одложено даночно средство се признава за неискористени даночни загуби, неискористен даночен кредит и одбитни временни разлики до износот за кој е веројатно дека ќе има оданочив приход во иднина наспроти кој средството би се искористило. Одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се намалува до степенот до кој веќе не е веројатно дека овие даночни приходи ќе се реализираат. Секое вакво намалување треба да се анулира до степенот до кој станува веројатно дека ќе биде расположива доволна оданочива добивка. Непризнаено одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се признава до степенот до кој е веројатно дека идните даночни приходи на товар на кои може да се искористи тоа средство ќе бидат доволни.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
за периодот што завршува на 31 декември 2023 година
износите се искажани во денари

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.15 Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со суштината на договорниот аранжман.

Сите финансиски обврски на Друштвото на двата датуми на известување се класифицирани во останати финансиски обврски по амортизирана набавна вредност и истите се состојат од обврски кон добавувачи и останати обврски.

Обврски кон добавувачи и останати обврски

Обврските кон добавувачи и останатите обврски се обврски за плаќање за стоки или услуги кои се стекнати во нормалниот тек на работењето. Обврските се евидентираат како тековни доколку плаќањето на истите се изврши во рок од една година или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг). Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како нетековни обврски.

Обврските кон добавувачи и останатите обврски се евидентирани по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

2.16 Главнина, резерви и плаќања за дивиденди

Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции. Акционерскиот капитал се состои од 575,000 обични акции и изнесува 575,000 евра. Истиот е целосно уплатен во паричен износ.

Резерви

Законските резерви се создадени во текот на периодите по пат на распределба на акумулираните добивки. Според локалната законска регулатива од Друштвото се бара да пресметува и издвојува 5% од добивката за годината за законска резерва се додека нивото на резервата не достигне износ кој е еднаков на една десетина од основната главнина. На датумот на известување Друштвото нема обврска за задолжителната резерва .

Акумулирани добивки

Акумулираните добивки ги вклучуваат задржаните добивки од тековниот и претходните периоди.

Дивиденди

Дивидендите се признаваат во капиталот во периодот во кој што се одобрени од страна на акционерите на Друштвото. Дивидендите за годината што се објавени по датумот на Билансот на состојба, доколку има, се обелоденуваат во Белешката за Настани по датумот на известување.

2.17 Неизвесни средства и обврски

Неизвесните обврски се обелоденуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, неизвесни средства не се евидентирани во финансиските извештаи, но се обелоденуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи. Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на датумот на известување и кога може да се направи разумна проценка на износот на загубата.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
за периодот што завршува на 31 декември 2023 година
износите се искажани во денари

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.18 Трансакции со поврзани субјекти

Според регулативата на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување, поврзана страна во однос на одредено правно лице или физичко лице е:

а) поединечен акционер или група акционери кои поседуваат најмалку 10% од акциите со право на глас или поседуваат помал процент, и имаат посредна или непосредна контрола врз одлучувањето во тоа правно лице;

б) било кое друго правно лице во кое првото правно лице, посредно или непосредно, поседува најмалку 10% од акциите со право на глас или поседува помал процент, и има посредна или непосредна контрола врз одлучувањето на тоа правно лице;

в) било кое друго правно лице во кое еден акционер, посредно или непосредно, поседува повеќе од 20% од акциите со право на глас и во ист временски период истиот акционер поседува, посредно или непосредно, повеќе од 20% од акциите со право на глас во првото правно лице;

г) физичко лице или правно лице кое има непосредна или посредна контрола, или се контролирани под заедничка контрола на правното лице;

д) член на управен одбор, надзорен одбор или член на друг орган на управување или надзор на правното лице и

ѓ) во врска со лицата наведени погоре, лица кои се во сродство преку брак или посвојување, деца и родители, браќа и сестри, полубраќа и полусестри, баби, дедовци и внуци, на друг начин се крвно поврзани до втор степен, лица кои се во однос родител старател и дете, маќеа или очув и посинок и поќерка и снаа, зет и родители на брачните другари.

Поврзани страни се матичното друштво ВФП ФОНД МЕНАЏМЕНТ АД Скопје и отворените инвестициони фондови со кои управува – ВФП ПРЕМИУМ АКЦИИ, ВФП КЕШ ДЕПОЗИТ, ВФП 100% БОНД, ВФП ГРАВЕ ГЛОБАЛ, ВФП ДИВИДЕНДА АКЦИИ и ВФП ГРАВЕ ФЛЕКС БОНД ЕВРО подружниците на матичното друштво, WVP Fund Management Sh.A., Тирана, Албанија, ВФП ФОНД МЕНАЏМЕНТ АД Скопје – Подружница Сарај и ВФП ФОНД МЕНАЏМЕНТ АД Скопје - Подружница Тетово, придружните ентитети ВФП НЕДВИЖНИНИ ДОО Скопје, WVP FUND MANAGEMENT A.D., Белград, Србија и WVP FUND MANAGEMENT AD, Бања Лука, Босна и Херцеговина, друштвото WVP FUND MANAGEMENT AD Подгорица, Црна Гора и Bluesmart Investments, Пловдив, Бугарија како и фондовите со кои управуваат овие друштва.

2.19 Настани по датумот на известување

Оние настани по датумот на известување кои даваат дополнителни информации за финансиската состојба на Друштвото на датумот на Билансот на состојба (корективни настани) се рефлексирани во финансиските извештаи.

3. Управување со ризици од финансирање

Деловните активности на Друштвото се изложени на различни ризици од финансиски карактер. Активностите на управување со ризиците од финансирање вклучуваат анализа, проценка, прифаќање и управување со ризиците. Друштвото се стреми кон постигнување на соодветна рамнотежа меѓу ризикот и надоместот и минимизација на потенцијалните негативни ефекти врз финансиската успешност на Друштвото.

Политиките на Друштвото за управување со ризици имаат за цел да ги идентификуваат и анализираат овие ризици, да воспостават соодветни лимити и контрола на ризиците, како и да ги следат ризиците и придржувањето кон лимитите преку веродостојни и современи информатички системи. Друштвото редовно врши испитување на политиките и воспоставените системи за управување со ризикот согласно со пазарните промени, промените во продуктите и најдобрата пракса.

Управувањето со ризици го врши Раководството на Друштвото во согласност со политиките одобрени од страна на Надзорниот одбор. Раководството ги идентификува и проценува ризиците од финансирање во тесна соработка со деловните единици на Друштвото. Надзорниот одбор обезбедува писмени политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
за периодот што завршува на 31 декември 2023 година
износите се искажани во денари

3.1 Кредитен ризик

Друштвото презема изложеност кон кредитен ризик, кој што претставува ризик од финансиска загуба која произлегува од неможноста должникот да ги исполни условите од договорот со Друштвото или да не постапи според договореното.

Друштвото освен државни обврзници кои се чуваат до доспевање, нема финансиски средства со период на доспевање подолг од 1 година.

3.2 Концентрација на ризици кај финансиски средства по географски сектори

Изложеноста на Друштвото на ризици според евидентираните износи, категоризирани по географски региони на 31 декември 2023 и 2022 година е како што следи:

<i>Изложеност по географски региони</i>					Во денари
	Република С.Македонија	Членки на ЕУ	Други европски земји	Други земји	Вкупно
Парични средства и парични еквиваленти	655,569	-	-	-	655,569
Хартии од вредност според објективна вредност преку добивка или загуба	13,526,293	-	-	-	13,526,293
Удели во инвестициски фондови	3,978,036	-	-	-	3,978,036
Вкупно на 31 декември 2023 година	18,159,898	-	-	-	18,159,898

<i>Изложеност по географски региони</i>					Во денари
	Република Северна Македонија	Членки на ЕУ	Други европски земји	Други земји	Вкупно
Парични средства и парични еквиваленти	2,693,663	-	-	-	2,693,663
Удели во инвестициски фондови	20,096,477	-	-	-	20,096,477
Вкупно на 31 декември 2022 година	22,790,140	-	-	-	22,790,140

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
за периодот што завршува на 31 декември 2023 година
износите се искажани во денари

3. Управување со ризици од финансирање (продолжение)

3.3 Пазарни ризици

Друштвото е изложено на пазарни ризици. Пазарните ризици произлегуваат од отворената позиција на Друштвото на ефектот од флукуацијата на пазарните каматни стапки, како и од ефектот од флукуацијата на курсевите на странските валути. Раководството на Друштвото утврдува прифатливи лимити на ризик, кои се базираат на нивно секојдневно следење.

Друштвото е изложено на ефектите од флукуацијата на нивоата на пазарните каматни стапки врз нејзината финансиска состојба и парични текови.

Табелата подолу ја сумаризира изложеноста на Друштвото на каматните ризици. Позицијата на Друштвото во однос на чувствителноста на промени во каматните стапки заснована на моментот на повторно утврдување на каматната стапка на 31 декември 2023 година е прикажана во табелата подолу. Таа ги вклучува финансиските инструменти на Друштвото по нивната сегашна вредност, категоризирани според пораниот период помеѓу датумот на преоценка или датумот на доспевање.

Каматен ризик

								Во денари
Каматен ризик	Помалку од еден месец	Од 1 до 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 години	Над 5 години	Без камата	Фиксна	Вкупно
Средства								
Парични средства	655,569	-	-	-	-	-	-	655,569
Хартии од вредност според објективна вредност преку добивка или загуба	13,526,293	-	-	-	-	-	-	13,526,293
Удели во инвестициски фондови	-	-	-	-	-	3,978,036	-	3,978,036
Вкупно средства	14,181,862	-	-	-	-	3,978,036	-	18,159,898
Обврски								
Останати финансиски обврски	-	-	-	-	-	174,206	-	174,206
Вкупни финансиски обврски	-	-	-	-	-	174,206	-	174,206
Нето каматен ризик на 31 декември 2023	14,181,862	-	-	-	-	3,803,830	-	17,985,692
Нето каматен ризик на 31 декември 2022	2,693,663	-	-	-	-	18,215,112	-	20,908,775

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
за периодот што завршува на 31 декември 2023 година
износите се искажани во денари

3. Управување со ризици од финансирање (продолжение)

3.3 Пазарни ризици (продолжение)

Каматен ризик (продолжение)

Табелата подолу ја прикажува ефективната каматна стапка за монетарните финансиски инструменти на 31 декември 2023 година (во %):

	<u>МКД</u>	<u>ЕУР</u>	<u>УСД</u>
Средства			
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	-
Удел во инвестициски фондови	-	-	-
Хартии од вредност според објективна вредност преку добивка или загуба	-	5.41%	-
Обврски			
Тековни обврски	-	-	-

Валутен ризик

Друштвото е изложено на ризик во однос на ефектите од движењата на нивото на девизни курсеви кои се одразуваат врз финансиската позиција и готовинскиот тек. Следните табели ја сумираат нето девизната позиција на монетарните средства и обврски на Друштвото на 31 декември 2023 година во МКД.

	Во денари				
	<u>Во ЕУР</u>	<u>Во УСД</u>	<u>Други валути</u>	<u>Во МКД</u>	<u>Вкупно</u>
СРЕДСТВА					
Парични средства	-	-	-	655,569	655,569
Удели во инвестициски фондови	-	-	-	3,978,036	3,978,036
Хартии од вредност според објективна вредност преку добивка или загуба	13,526,293	-	-	-	13,526,293
Вкупно средства	<u>13,526,293</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>4,633,605</u>	<u>18,159,898</u>
ОБВРСКИ					
Останати финансиски обврски	133,239	-	-	40,967	174,206
Вкупни финансиски обврски	<u>133,239</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>40,967</u>	<u>174,206</u>
Нето девизна позиција на 31 декември 2023	<u>13,393,054</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>4,592,638</u>	<u>17,985,692</u>
Нето девизна позиција на 31 декември 2022	<u>(1,794,917)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>22,703,692</u>	<u>20,908,775</u>

3.4 Ризик од ликвидност

Управувањето со ликвидносниот ризик подразбира управување со активата и пасивата на начин што овозможува навремено и редовно плаќање на обврските, во нормални или во вонредни услови за работење на Друштвото. Друштвото е изложено на дневни повлекувања на средства од своите расположливи готовински ресурси на тековните сметки, доспеаните депозити, по основ на одобрени кредити, како и останати повлекувања.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
за периодот што завршува на 31 декември 2023 година
износите се искажани во денари

Следните табели ги анализираат средствата и обврските на Друштвото, групирани според нивната доспеаност врз основа на преостанатиот период од датумот на известување до договорниот датум на доспевање.

3. Управување со ризици од финансирање (продолжение)

3.4 Ризик од ликвидност (продолжение)

Управувањето со ликвидносниот ризик подразбира управување со активата и пасивата на начин што овозможува навремено и редовно плаќање на обврските, во нормални или во вонредни услови за работење на Друштвото. Друштвото е изложено на дневни повлекувања на средства од своите расположливи готовински ресурси на тековните сметки, доспеаните депозити, по основ на одобрени кредити, како и останати повлекувања.

Следните табели ги анализираат средствата и обврските на Друштвото, групирани според нивната доспеаност врз основа на преостанатиот период од датумот на известување до договорниот датум на доспевање.

					Во денари
	Помалку од 1 месец	Од 1 до 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 години	Вкупно
СРЕДСТВА					
Парични средства	655,569	-	-	-	655,569
Удели во инвестициски фондови	3,978,036	-	-	-	3,978,036
Хартии од вредност според објективна вредност преку добивка или загуба	13,526,293	-	-	-	13,526,293
Вкупно средства	18,159,898	-	-	-	18,159,898
ОБВРСКИ					
Останати финансиски обврски	174,206	-	-	-	174,206
Вкупно финансиски обврски	174,206	-	-	-	174,206
Ризик од ликвидност					
Нето ликвидна разлика на 31 декември 2023	17,985,692	-	-	-	17,985,692
Нето ликвидна разлика на 31 декември 2022	20,908,775	-	-	-	20,908,775

3.5 Проценка на објективната вредност

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на претпоставка на раководството, зависно од видот на средството или обврската.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
за периодот што завршува на 31 декември 2023 година
износите се искажани во денари

3. Управување со ризици од финансирање (продолжение)

3.5 Проценка на објективната вредност (продолжение)

3.5.1 Финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност

Во следната табела се прикажани финансиските средства измерени според објективната вредност во Извештајот за финансиската состојба во согласност со хиерархијата на објективната вредност. Оваа хиерархија ги групира финансиските средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

- Ниво 1: котираны цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот.

Финансиските средства кои се евидентирани по објективна вредност во билансот на состојба се групирани според нивото на хиерархија на објективната вредност на 31 декември 2023 и 2022 година се како што следи:

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Во денари 31 декември 2023 Вкупно
Средства				
Удели во инвестициски фондови	3,978,036	-	-	- 3,978,036
Хартии од вредност според објективна вредност преку добивка или загуба	13,526,293	-	-	- 13,526,293

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Во денари 31 декември 2022 Вкупно
Средства				
Удели во инвестициски фондови	20,096,477	-	-	- 20,096,477

Удели во инвестициски фондови

Објективната вредност на уделите во инвестициски фондови со кои не се тргува на активни пазари, се одредува според претпоставки базирани на пазарните услови кои постојат на датумот на известување.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
за периодот што завршува на 31 декември 2023 година
износите се искажани во денари

3. Управување со ризици од финансирање (продолжение)

3.5 Проценка на објективната вредност (продолжение)

3.5.2 Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективната вредност (продолжение)

Сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во билансот на состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

	Во денари 31 декември 2023		Во денари 31 декември 2022	
	Сметководств ена	Објективна	Сметководств ена	Објективна
СРЕДСТВА				
Парични средства	655,569	655,569	2,693,663	2,693,663
Хартии од вредност според објективна вредност преку добивка или загуба	13,526,293	13,526,293	-	-
Удели во инвестициски фондови	3,978,036	3,978,036	-	-
Вкупни средства	18,159,898	18,159,898	2,693,663	2,693,663
ОБВРСКИ				
Останати тековни (финансиски) обврски	174,206	174,206	1,881,365	1,881,365
Вкупни тековни финансиски обврски	174,206	174,206	1,881,365	1,881,365

Парични средства и останати тековни финансиски обврски

Објективната вредност на паричните средства и останатите обврски се смета дека е приближна на нивната сметководствена вредност поради тоа што се со доспеаност помала од 3 месеци.

3.6 Управување со главнината

При управување на својот главнината, Друштвото се придржува кон следните цели:

- Придржување кон условите во врска со капиталот поставени од страна на регулаторот,
- Заштита на способноста на Друштвото да продолжи со своето деловно работење во континуитети
- Одржување на цврста капитална база за поддршка на развојот на своите деловни активности.

Друштвото е должно да ја следи структурата на својата главнина.

Усогласеност со законската регулатива

Согласно со тековната законска регулатива, односно со член 19 од Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, доколку дојде до зголемување на главнината на Друштвото (поради зголемување на средствата на доброволниот фонд), Друштвото е должно во секое време да го одржува зголемениот износ на главнината.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
за периодот што завршува на 31 декември 2023 година
износите се искажани во денари

3 Управување со ризици од финансирање (продолжение)

3.5 Управување со главнината (продолжение)

На 31 декември 2023 и 2022 година состојбата е како што следи:

	31 декември 2023	31 декември 2022
Главнина	22,318,039	26,499,821
Основна главнина	35,459,675	30,847,550
Минимум износ на главнина	<u>15,423,775</u>	<u>15,423,775</u>
Сооднос на главнина и основна главнина	62.94%	85.91%
Сооднос на главнина и минимум износ на главнина	144.70%	171.81%

4 Приходи и расходи од управување со фондовите

Приходи и расходи од управување со Доброволниот фонд

	За годината што завршува на 31 декември 2023	Во денари што завршува на 31 декември 2022
<i>Приходи од управување со фондот</i>		
Приходи од надоместок од придонеси	339,597	113,833
Приходи од надоместок за управување	347,716	14,541
Приходи од надоместок за премин	<u>2,463</u>	<u>-</u>
Приходи од управување со фондот (1)	<u>689,776</u>	<u>128,374</u>
<i>Расходи од управување со фондот</i>		
Расходи за МАПАС (% од уплатени придонеси)	88,252	32,722
Расходи за чуварот на имот	14,816	857
Расходи за Фондот на ФПИОСМ (% од уплатени придонеси)	-	-
Трошоци за трансакции	2,701	-
Трошоци за маркетинг	108,560	216,496
Трошоци за агенти	155,424	163,421
Останати трошоци за управување со фондот	<u>340,000</u>	<u>350,000</u>
Расходи од управување со фондот (2)	<u>709,753</u>	<u>763,496</u>
Добивка или загуба од управувањето со фондот (1-2)	<u>(19,977)</u>	<u>(635,122)</u>

5 Трошоци за суровини и други материјали

	За годината што завршува на 31 декември 2023	Во денари што завршува на 31 декември 2022
Потрошен канцелариски материјал и материјал за тековно одржување	<u>24,332</u>	<u>61,640</u>
Вкупно	<u>24,332</u>	<u>61,640</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
за периодот што завршува на 31 декември 2023 година
износите се искажани во денари

6 Трошоци за услуги

	За годината што завршува на 31 декември 2023	Во денари За годината што завршува на 31 декември 2022
ИТ услуги	1,706,749	953,761
Трошоци за лиценцирање и сертификати	227,621	374,750
Адвокатски и нотарски услуги	49,866	94,629
Надомест за регистрација и упис на хартии од вредност	-	41,338
Консултантски, советодавни и сметководствени услуги	84,960	35,400
Годишен надомест за објавување на известувања од Друштва на Слободен пазар	-	4,130
Издавање на акционерска книга	-	4,543
Останати услуги	142,655	-
Вкупно	2,211,851	1,508,551

7 Плати, надомести и останати трошоци за вработените

	За годината што завршува на 31 декември 2023	Во денари За годината што завршува на 31 декември 2022
Бруто плати	3,611,431	1,338,874
Премии за доброволно осигурување на вработените	119,884	-
Останати трошоци за вработените	932,868	73,876
Вкупно	4,664,183	1,412,750

8 Останати трошоци од работењето

	За годината што завршува на 31 декември 2023	Во денари За годината што завршува на 31 декември 2022
Даноци и членарини	473,601	486,203
Банкарски надомести	43,171	31,124
Премии за осигурување	22,776	61,864
Трошоци за договор на дело	248,138	49,981
Трошоци за ревизија	322,140	-
Други нематеријални трошоци	11,016	-
Вкупно	1,120,842	629,172

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
за периодот што завршува на 31 декември 2023 година
износите се искажани во денари

9 Финансиски приходи и расходи

	За годината што завршува на 31 декември 2023	Во денари 31 декември 2022
Приходи од камати на хартии од вредност	72,503	-
Нереализирани добивки од хартии од вредност	460,268	96,447
Нереализирани загуби од хартии од вредност	(286,472)	-
Реализирани добивки од продажба на удели	333,913	-
Приходи по основ на позитивни курсни разлики	2,938	-
Расходи по основ на негативни курсни разлики	(10,235)	(8,328)
Вкупно	572,915	88,149

10 Нематеријални средства

	Софтвер	Во денари Вкупно
Набавна вредност на 1 јануари 2022	-	-
Набавки во текот на годината	1,295,595	1,295,595
Активирање на нематеријални средства	3,013,137	3,013,137
Состојба на 31.декември.2022	4,308,732	4,308,732
Набавна вредност на 1 јануари 2023	4,308,732	4,308,732
Набавки во текот на годината	-	-
Состојба на 31 декември 2023	4,308,732	4,308,732
Акумулирана амортизација на 1 јануари 2022	-	-
Амортизација за годината	-	-
Состојба на амортизација на 31 декември 2022	-	-
Акумулирана амортизација на 1 јануари 2023	-	-
Амортизација за годината	861,747	861,747
Состојба на амортизација на 31 декември 2023	861,747	861,747
Нето евидентирана вредност на 31.декември.2023	3,446,985	3,446,985

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
за периодот што завршува на 31 декември 2023 година
износите се искажани во денари

11 Недвижности, постројки и опрема

	Во денари	
	Мебел, компјутери, возила и друга опрема	Вкупно
Набавна вредност на 1 јануари 2022	-	-
Набавки во текот на годината	1,810,972	1,810,972
Состојба на 31 декември 2022	1,810,972	1,810,972
Набавна вредност на 1 јануари 2023	1,810,972	1,810,972
Набавки во текот на годината	66,886	66,886
Состојба на 31 декември 2023	1,877,858	1,877,858
Акумулирана амортизација на 1 јануари 2022	-	-
Трошок за годината	188,643	188,643
Состојба на амортизација на 31 декември 2022	188,643	188,643
Акумулирана амортизација на 1 јануари 2023	188,643	188,643
Амортизација за годината	463,890	463,890
Состојба на амортизација на 31 декември 2023	652,533	652,533
Нето евидентирана вредност на 31 декември 2023	1,225,325	1,225,325
Нето евидентирана вредност на 31 декември 2022	1,622,329	1,622,329

12 Финансиски инструменти по категории

Евидентираните вредности на финансиските средства и обврски на Друштвото признаени на датумот на Извештајот за финансиската состојба за објавените периоди можат исто така да бидат категоризирани на следниов начин:

	Во денари			
	По објективна вредност преку добивки и загуби	Кредити и побарувања	До доспевање	Вкупно
Средства според Биланс на состојба				
Парични средства	-	655,569	-	655,569
Хартии од вредност според објективна вредност преку добивка или загуба	13,526,293	-	-	13,526,293
Удели во инвестициски фондови	3,978,036	-	-	3,978,036
Вкупни средства на 31.12.2023	17,504,329	655,569	-	18,159,898
Вкупни средства на 31.12.2022	20,096,477	2,693,663	-	22,790,140
			Останати финансиски обврски	Вкупно
Обврски според Биланс на состојба				
Тековни финансиски обврски	-	-	174,206	174,206
Вкупни финансиски обврски на 31.12.2023	-	-	174,206	174,206
Вкупни финансиски обврски на 31.12.2022	-	-	1,881,365	1,881,365

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
за периодот што завршува на 31 декември 2023 година
износите се искажани во денари

13 Краткорочни финансиски средства

Вложувањата во удели во инвестициски фондови во износ од 3,978,036 денари на 31 декември 2023 година во целост се однесуваат на удели во поврзаната страна ВФП КЕШ ДЕПОЗИТ СКОПЈЕ. На 31 декември 2023 година, Друштвото има 33.984,4740 удели, по цена од 117,0545 денари.

Вложувањата во удели во инвестициски фондови во износ од 20,096,477 денари на 31 декември 2022 година во целост се однесуваат на удели во поврзаната страна ВФП КЕШ ДЕПОЗИТ СКОПЈЕ. На 31 декември 2022 година, Друштвото има 175,603.7256 удели, по цена од 114.4422 денари.

Вложувања во Финансиски средства по објективна вредност преку добивка или загуба

Вложувањата во обврзници во износ од 13,526,293 денари на 31 декември 2023 година се однесуваат на вложувања во домашна обврзница MACEDO 6.96 03/13/27 со ИСИН XS2582522681. Обврзниците се купени во име и за сметка на друштвото од страна на ВФП ФОНД МЕНАЏМЕНТ АД Скопје, која што е поврзана страна на друштвото, Обврзницата е со рок на доспевање до 2027 година

14 Акционерски капитал

Со состојба на 31 декември 2023 година, акционерскиот капитал (основната главнина) на Друштвото изнесува 575,000 евра, односно 35,459,675 кои се целосно уплатени.

Акционер	Број на акции	Вредност по акција во ЕУР	Вредност во ЕУР	Учество во %
ВФП ФОНД МЕНАЏМЕНТ АД Скопје	575,000	1	575,000	100%
Вкупно	575,000		575,000	100%

Со состојба на 31 декември 2022 година, акционерскиот капитал (основната главнина) на Друштвото изнесува 500,000 евра, односно 30,847,550 кои се целосно уплатени.

Објавена и платена дивиденда за период на известување со 31.12.2023 година

Друштвото нема објавена и исплатена дивиденда за годината што завршува на 31 декември 2023 година.

15 Обврски кон добавувачи

	Во илјади денари	
	31 декември 2023	31 декември 2022
Обврски кон добавувачи во земјата	40,967	86,448
Обврски кон добавувачи во странство	133,239	1,794,917
Вкупно	174,206	1,881,365

16 Потенцијални обврски

На 31 декември 2023 година, Друштвото не е учесник во судски спорови.

На 31 декември 2023 година Друштвото нема други потенцијални обврски.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
за периодот што завршува на 31 декември 2023 година
износите се искажани во денари

17 Трансакции со поврзани субјекти

Салдата и обемот на трансакциите со поврзаните субјекти на 31 декември 2023 и 2022 година и за периодот што тогаш завршува се како што следи:

	За годината што завршува на 31 декември 2023	Во денари што завршува на 31 декември 2022
Трошоци од поврзани субјекти		
ВФП Фонд Менаџмент АД Скопје		
Управувачки надоместок	1,629	-
Рефундиран надоместок за реални трошоци од трети страни	1,799	-
Вкупни трошоци од поврзани субјекти	3,428	-
Приходи од поврзани субјекти		
ВФП КЕШ ДЕПОЗИТ СКОПЈЕ		
Нереализирани добивки од хартии од вредност	37,646	96,477
Реализирани добивки од хартии од вредност	333,913	-
Вкупни приходи од поврзани субјекти	371,559	96,477
Средства кај поврзани субјекти		
ВФП КЕШ ДЕПОЗИТ СКОПЈЕ		
Хартии од вредност според објективна вредност преку добивка или загуба	3,978,036	-
Удели во инвестициски фондови	-	20,096,477
ВФП Фонд Менаџмент - Индивидуално управување		
Парични средства	73,641	-
Хартии од вредност според објективна вредност преку добивка или загуба (MACEDO 2027)	13,526,293	-
Вкупно средства кај поврзани субјекти	17,577,970	20,096,477
Обврски кон поврзани субјекти		
ВФП Фонд Менаџмент АД Скопје		
Управувачки надоместок	1,489	-
Рефундиран надоместок за реални трошоци од трети страни	799	-
Вкупни обврски кон поврзани субјекти	2,288	-
Трошоци кон поврзани страни		
Трошоци за клучен персонал	2,680,997	606,856
Вкупно трошоци кон поврзани субјекти	2,680,997	606,856

18. Настани по датумот на известување

Не постојат материјално значајни настани што се случиле после датумот на известување, а кои би требало да се обелоденат во овие финансиски извештаи.

Годишен извештај за
работењето на
ВФП ПЕНЗИСКО
ДРУШТВО АД СКОПЈЕ
за 2023 година

WVP
PENZISKO

Март 2024

Содржина

Порака од Управниот Одбор	3
1. Податоци за работењето	4
1.1 Основни податоци	4
1.2 Значајни податоци за работењето	5
2. Управување на Друштвото	5
2.1. Собрание на акционери	5
2.2. Надзорен одбор	6
2.3. Управен одбор	6
2.4. Инвестициски одбор	7
2.5. Организациска структура	7
3. Управување со ризици	8
4. Примена на кодексот за корпоративно управување	9
5. Финансиски Резултати на Друштвото	10
5.1. Извештај за сеопфатна добивка	10
5.2. Извештај за финансиска состојба	11
6. Адекватност на капитал	12
7. Трансакции со поврзани лица	12
8. Деловно опкружување	14
9. Податоци за перформансите на ВФП Доброволен пензиски фонд	20
9.1. Принос и надоместоци на Доброволниот пензиски фонд	23

Порака од Управниот Одбор

Почитувани,

Во прилог е годишниот извештај за работењето на ВФП Пензиско друштво АД Скопје во 2023 година. Во 2023 година Друштвото продолжи со зацврстување на своите позиции од оперативен аспект, односно беа усвоени значаен број на интерни процедури и акти.

Годината беше одбележана од два еднократни настани кои зазедоа одреден дел од кадровските капацитети, односно промената на седиштето на Друштвото, како и успешно извршената промена на банката чувар на имот на ВФП отворениот доброволен пензиски фонд. Промената на седиштето значеше и значајно подобрување на работните услови за вработените, како и условите за прием на членови и пензионирани членови.

Во текот на годината продолживме со континуирана едукација и комуникација со пензиските агенти, со цел поголемо прифаќање на доброволниот пензиски фонд од страна на агентите. Дополнително во текот на годината беа обучени и успешно беа регистрирани нови 37 пензиски агенти, со што продажниот тим во текот на годината се зголеми.

Заклучно со 31.12.2023 година, ВФП отворен доброволен пензиски фонд – Скопје има нето вредност на средствата од 72,302,815 денари.

Најголем предизвик на Друштвото продолжува да биде активирањето на поголем број од пензиските агенти за ефективно презентирање на доброволниот пензиски фонд пред потенцијални компании за креирање на пензиски шеми за своите вработени, како и пред индивидуалци за индивидуално штедење за поголеми пензиски приливи на старост.

Даночните поволности продолжуваат да бидат еден од главните аргументи во посочување на бенефитите кај компаниите за креирање на професионални пензиски шеми за вработените и значајно учество во градењето на нивните повисоки пензиски приливи во старост.

Тимот на ВФП Пензиско и во иднина ќе продолжи фокусирано да делува исклучиво во најдобар интерес на членовите и пензионираните членови, како и да остварува импакт врз зголемување на свесноста кај компаниите и физичките лица за потребата од штедење за годините по пензионирање.

Претседател на Управен Одбор

Марио Ѓорѓиев

Член на Управен Одбор

Артон Лена

1. Податоци за работењето

1.1 Основни податоци

ВФП ПЕНЗИСКО ДРУШТВО АД Скопје („Друштвото“) е акционерско друштво со седиште на бул, Кочо Рацин бр. 3/2 кат 3 и 4, Скопје, Република С. Македонија, основано да врши работи на управување со доброволни пензиски фондови, со права и обврски утврдени со Законот за трговските друштва, со законите кои го уредуваат системот на пензиско осигурување и со Статутот на Друштвото.

Предмет на работење на Друштвото е основање и управување со отворени доброволни пензиски фондови и нивно претставување пред трети лица, како и дејности поврзани со управување со пензиските фондови. Исто така, Друштвото во надворешниот трговски промет, во име и за сметка на пензиските фондови со кои управува, под услови утврдени со Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување и другите прописи, врши тргување со финансиските инструменти.

На 31 декември 2023 година, Друштвото има 10 вработени.

Назив на Друштвото:	Друштво за управување со доброволни пензиски фондови ВФП пензиско друштво АД Скопје
Седиште на Друштвото:	Бул. Кочо Рацин бр. 3/2 кат 3 и 4, 1000 Скопје, Република Северна Македонија
Контакт телефон:	+389 2 3100 535
Датум на основање	15.06.2022
Матичен број	7598211
Даночен број	4080022606997
Членови на Управен одбор на Друштвото	Марио Ѓорѓиев, СФА – Претседател на Управен одбор, (од 07.10.2022) М-р Артон Лена, Член на Управен одбор (од 15.06.2022)
Членови на Надзорен одбор на Друштвото	МАГ. Руперт Стробл, Претседател и член на Надзорниот одбор (од 15.06.2022), Петар Андреевски, член на Надзорниот одбор (од 15.06.2022), Владимир Деспотоски, член на Надзорниот одбор (од 15.06.2022) и Проф. д-р Анета Гацовска-Барандовска, независен член на Надзорниот одбор (од 15.06.2022)
Акционер на Друштвото	ВФП Фонд Менаџмент АД Скопје, Скопје, Република Северна Македонија, учество во основната главнина: 100% Основната главнина на ВФП пензиско друштво АД Скопје изнесува 575.000 Евра.
Број на акции	575,000
Овластен ревизор	Друштво за ревизија МАЗАРС РЕВИЗИЈА ДОО Скопје, со седиште на ул. Даме Груев бр.7, Скопје, со ЕМБС: 7521758

1.2 Значајни податоци за работењето

Во 2023 година Друштвото продолжи со зацврстување на своите позиции од оперативен аспект, односно беа усвоени значаен број на интерни процедури и акти.

Во текот на годината продолживме со континуирана едукација и комуникација со пензиските агенти, со цел поголемо прифаќање на доброволниот пензиски фонд од страна на агентите. Дополнително во текот на годината беа регистрирани 37 нови пензиски агенти, со што продажниот тим во текот на годината се зголеми.

Заклучно со 31.12.2023 година, ВФП отворен доброволен пензиски фонд – Скопје има нето вредност на средствата од 72,302,815.949731 денари.

МКД	01.01.2023- 31.12.2023
Приходи од управување со фондот	689,776
Расходи од управување со фондот	709,753
Останати приходи на друштвото	-
Расходи од управување со друштвото	9,346,845
Финансиски приходи	869,622
Финансиски расходи	296,707
Добивка (загуба) пред одданочување	(8,793,907)
Добивка (загуба) по одданочување	(8,793,907)

ПОДАТОЦИ ЗА ВФП ОТВОРЕН ДОБРОВОЛЕН ПЕНЗИСКИ ФОНД - СКОПЈЕ	2023
НЕТО СРЕДСТВА НА ПЕНЗИСКИОТ ФОНД НА КРАЈОТ НА ПЕРИОДОТ	72,302,815.949731
БРОЈ НА СМЕТКОВОДСТВЕНИ ЕДИНИЦИ НА КРАЈОТ НА ПЕРИОДОТ	676,431.771361
ВРЕДНОСТ НА СМЕТКОВОДСТВЕНАТА ЕДИНИЦА НА КРАЈОТ НА ПЕРИОДОТ	106.888557

2. Управување на Друштвото

Управувањето на пензиското друштво е организирано според двостепен систем — Управен одбор и Надзорен одбор. Бројот на членовите, критериумите и начинот на избор, мандатот, се уредени со законската и подзаконската регулатива, како и Статутот на пензиското друштво.

2.1. Собрание на акционери

Акционерите во Друштвото ги остваруваат своите права преку Собранието на акционери. Правата и начинот на работење на Собранието на акционери е утврден во Законот за трговските друштва, Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување, Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, Статутот на Друштвото и Кодексот за добро корпоративно управување.

2.2. Надзорен одбор

Надзорниот одбор е задолжен да врши контрола врз управувањето со Друштвото што го врши Управниот одбор. Исто така, Надзорниот одбор има обврска да врши увид и да ги проверува книгите и документите на Друштвото, како и имотот, особено благајната на Друштвото и хартиите од вредност и стока. Задолженијата на Надзорниот одбор се таксативно набројани во статутот на Друштвото.

Надзорниот одбор во текот на 2023 година, од основање на ВФП Пензиско друштво АД Скопје одржа 18 седници, со цел континуиран надзор врз работата на Друштвото единствено во корист на интересите на членовите и пензионираните членови.

Во текот на годината, заради промена на седиштето на Друштвото и Фондот, како и заради промена на чуварот на имотот на Фондот, беа ревидирани и усвоени Статутот на Друштвото и Фондот, понатаму инвестициската стратегија и тактика за управување со средствата на Фондот и редовно усвојување на задолжителните финансиски извештаи, извештаите за внатрешна ревизија и внатрешна контрола и останати извештаи.

Истовремено беше донесена одлука за ново одговорно лице за внатрешна ревизија на работењето на Друштвото и Фондот, усвоени Годишниот актуарски извештај и Годишниот план за ревизија..

2.3. Управен одбор

Членовите на Управниот одбор управуваат со Друштвото и пензиските фондови, го водат работењето на Друштвото и пензиските фондови под сопствена одговорност. Управниот одбор има најшироки овластувања во вршењето на сите работи поврзани со водењето на работите, тековните активности и да дејствува во сите околности од име на Друштвото и пензиските фондови во рамките на предметот на работењето, освен оние за кои е потребна согласност од Надзорен одбор.

Членовите на Управниот одбор со именување од страна на Надзорниот одбор се овластени да го застапуваат Друштвото, колективно, така што сите договори и останати акти во кои настапуваат во име на Друштвото, ги потпишуваат двајцата членови на Управниот одбор.

2023 година беше година на многу редовни и вонредни активности за Управниот одбор на Друштвото. По неполна година од почетокот со работа, се соочивме со постапка за промена на чуварот на имот на Фондот, потоа промена на седиште на Друштвото и Фондот, од каде произлезе ажурирање на овој податок во сите интерни акти и документи, како и докапитализација, односно зголемување на основната главнина на Друштвото. Заради сето наведено, во текот на годината беа одржани 37 седници на Управниот одбор, на кои беа усвоени измени во бројни интерни акти, а со цел коректно информирање на членовите на Фондот, како и запазување на регулативата. Членовите на Управниот одбор секојдневно беа во постојана комуникација со сите организациски единици, со цел постојано надгледување на процесите и задржување на квалитетно ниво на работата на Друштвото и доброволниот пензиски фонд.

Членовите на Управниот одбор истовремено воде особена грижа во поглед на успешно вложување на средствата на Фондот, како и за коректно евидентирање на сите членови, осигурители и уплати на доброволен пензиски придонес. Посебно внимание беше посветено на секторот за управување со ризици, со цел овозможување на соодветно следење на ризиците.

Во продолжение се презентирани надоместоците на членовите на органите на управување исплатени од страна на ВФП Пензиско друштво АД Скопје во деловната 2023 година:

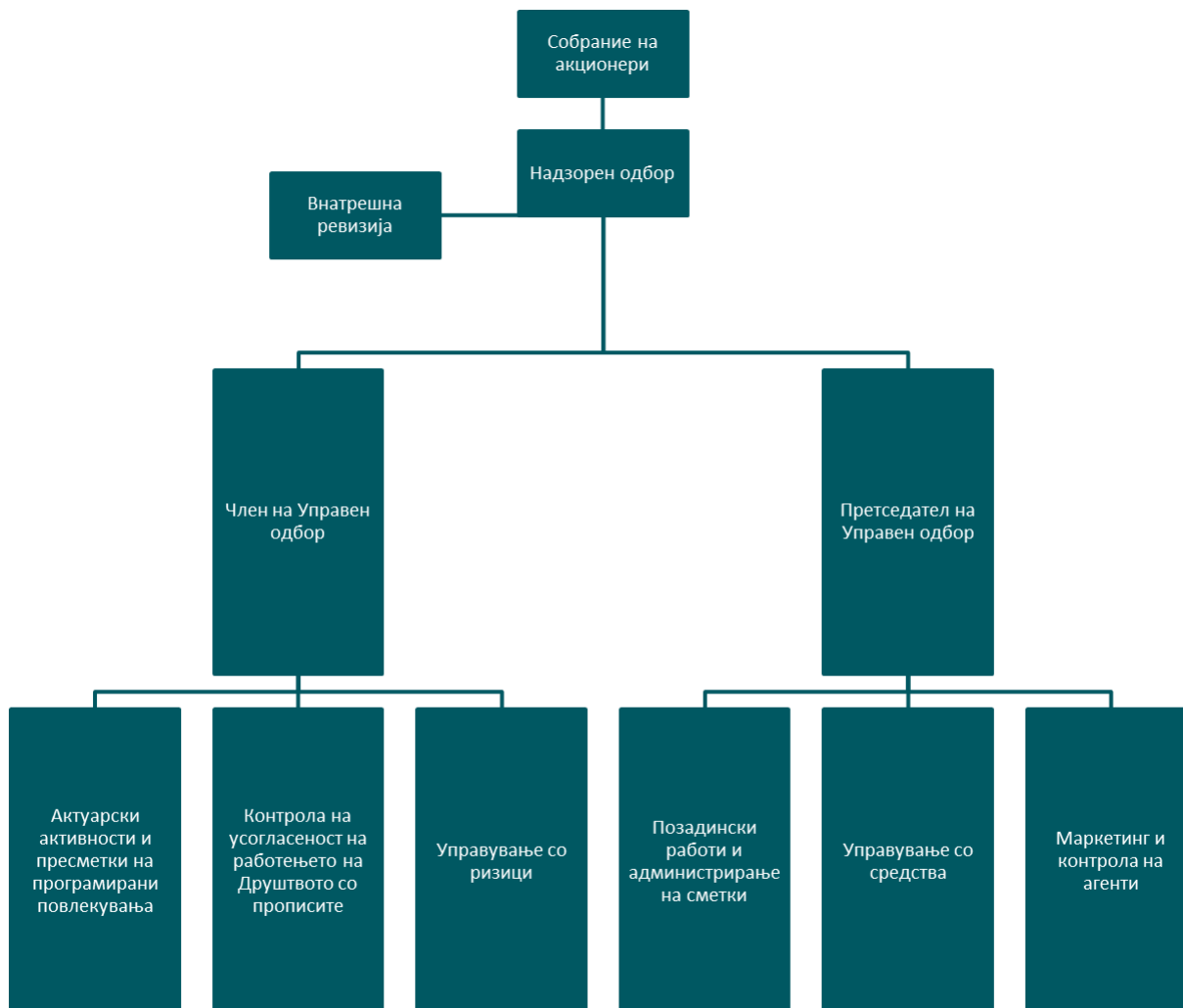
Надзорен одбор	2023 (во мкд)
Паушал	849,852
Надоместоци на плата	-
Бонус	-
Осигурувања	-
Други права	-
Вкупно	82,085
Управен Одбор	
Плата	1,646,575
Бонус	-
Осигурување	91,236
Други права	93,334
Вкупно	1,831,145

2.4. Инвестициски одбор

Инвестицискиот одбор е советодавен орган во Друштвото кој усвојува предлози за потенцијални инвестиции на портфолиото на ВФП Отворен доброволен пензиски фонд - Скопје и истите ги доставува на разгледување и одобрување до Управниот одбор на Друштвото, кој носи одлука за прифаќање или одбивање на доставените предлози.

Во 2023 година беа одржани вкупно 12 седници на кои членовите на Инвестицискиот одбор разгледаа и утврдија предлог листа на инструменти во согласност со законските ограничувања, Инвестициската стратегија и Инвестициската тактика на ВФП Отворен доброволен пензиски фонд – Скопје, во кои ќе се инвестираат средствата од портфолиото. Предлог листата на инструменти се утврдува врз база на претходно подготвена детална анализа за инструментите, со цел овозможување да се донесе соодветна одлука во насока на делување во најдобар интерес за членовите на Фондот.

2.5. Организациска структура

3. Управување со ризици

Организациската единица за управување со ризици е задолжена за контролирање на ризиците кои произлегуваат од работењето на Друштвото и фондовите и за изготвување стручни анализи. Го известува Менаџментот на Друштвото и за главните индикатори на успешност и ризичност, одобрува нови финансиски инструменти, обезбедува заштита на портфолиото, активно ги следи ризиците на кои е изложен Фондот, го предводи процесот на спроведување стрес-тест, ги одобрува препораките за намалување на ризичноста. Дневно ги следи ризиците кои произлегуваат од активностите на тргување, на позициите за тргување и резултатите од тргувањето, во текот и на крајот на денот на тргувањето. Ги следи искористените и контролира да не се надминат лимитите и отворените позиции по поединечен вид на трансакција, вид на финансиски инструмент, вид на ризик, валута.

Организациската единица за управување со ризици – Middle Office, активно е вклучена во поставување на процесите за управување со ризиците, со цел воспоставување на сеопфатен и ефикасен систем за следење и согледување на ризиците на доброволниот

пензиски фонд со кој управува Друштвото, соодветен на природата, видот и обемот на работењето Фондот.

Во текот на годината, Организациската единица за управување со ризици континуирано извршуваше следење на структурата и лимитите на вложување на средствата на Фондот и проверки дали Друштвото ги инвестира средствата согласно одредбите од Законот и Инвестициската стратегија, а со цел остварување на највисок принос единствено во полза на членовите и пензионираните членови на доброволниот пензиски фонд и преку диверзификација и финансиска анализа да се минимизира ризикот од загуби.

4. Примена на кодексот за корпоративно управување

Кодексот за корпоративно управување претставува акт каде на униформен начин се срочени правилата и прописите врз кои се води Управниот одбор, Надзорниот одбор, лицата со посебни овластувања и одговорности и раководните лица во пензиското друштво во процесот на работење и донесување на одлуки во насока на управување на пензиското друштво во секој аспект од неговото работење.

Кодексот за корпоративно управување е со примарна цел да обезбеди транспарентност и одговорност во работењето на пензиското друштво, создавање на доверба меѓу менаџментот, раководните и надзорните структури, акционерите и заинтересираните субјекти, а особено членовите и пензионираните членови на пензиските фондови, како и подобрување на ефикасноста на работењето и намалување на ризиците од работењето на пензиското друштво и пензиските фондови.

Начин на исполнување на фидуцијарната должност

Во периодот на известување на извештајот, ВФП Пензиско друштво, во целост и успешно ја исполнуваше својата фидуцијарна должност преку поставување на организациска структура од висококлучни и професионални кадри во сите области потребни за непречено вршење на дејноста на друштвото и со промовирање на високи етички и морални стандарди и придржување и целосно имплементирање на Кодексот на добро корпоративно управување во секојдневните деловни активности на друштвото.

Членовите на Надзорниот одбор, Управниот одбор, лицата со посебни овластувања и одговорности и раководните лица во Друштво согласно својата фидуцијарна должност работеа единствено во корист на интересите на членовите и на пензионираните членови на доброволниот пензиски фонд.

5. Финансиски Резултати на Друштвото

5.1. Извештај за сеопфатна добивка

Позиција	01.01.2023-31.12.2023
Приходи од управување со фондот	689,776
1. Приходи од надоместок од придонеси	339,597
2. Приходи од надоместок од управување	347,716
3. Приходи од надоместок за премин	2,463
Расходи од управување со фондот(6+7+8+9+10+11+12)	709,496
1. Расходи за МАПАС	88,252
2. Расходи за чуварот на имот	14,816
3. Расходи за фондот на ФПИОСМ	-
4. Трошоци за трансакции	2,701
5. Трошоци за маркетинг	108,560
6. Трошоци за агенти	155,424
7. Останати трошоци за управување со фондот	340,000
Останати приходи на друштвото	-
Расходи од управување со друштвата	9,346,845
1. Трошоци за сировини и други материјали	24,332
2. Трошоци за услуги	2,211,851
3. Плати, надоместоци на плата и останати трошоци за заработените	4,664,183
4. Амортизација и вредносно усогласување	1,325,637
5. Резервирања за трошоци и ризици	-
6. Останати трошоци од работењето	1,120,842
Финансиски приходи	869,622
Финансиски расходи	296,707
Добивка (загуба) пред оданочување	(8,793,907)
Добивка (загуба) по оданочување	(8,793,907)

2023 година Друштвото ја заврши со загуба од 8,793,907 денари. Загубата се должи на тоа што доброволниот пензиски фонд се уште има низок износ на средства под управување, додека најзначаен дел од приходите на едно пензиско друштво се токму приходите од надоместок од управување кој се наплатува од нето имотот на фондот. Придобивањето на нови членови и пензионирани членови во пензискиот систем е долгорочен процес, односно е бизнис сегмент на кој е потребна поголема економија на обем, со цел постигнување на одредена добивка.

Друштвото генерираше приходи од управување со фондови во износ од 689,776 денари. 339,597 денари се генерирани од надоместок од придонеси кој се пресметува како надомест од секој уплатен придонес во фондот.

Надоместокот од управување со средствата на фондот изнесуваше 347,716 денари, а се пресметува дневно како процент од вредноста на нето средствата на фондот. Во 2023 година овој надоместок изнесуваше 0,075% месечно.

Друштвото оствари финансиски приходи во износ од 869,622 денари.

Расходната ставка е поделена на две целини, односно Расходи од управување со фондови каде се прикажани расходите кои директно се поврзуваат со управувањето со фондовите, и Расходи од управување со друштвото.

Под расходи од управување со фондови се претставени следните ставки:

- Расходи за МАПАС – 88,252 денари – се пресметува како надомест од секој уплатен придонес во фондот. Во 2023 година овој надомест изнесуваше 0,7% од бруто уплатениот придонес. Овој расход е директно поврзан со приходите од надоместок од придонеси.
- Расходи за чувар на имот – 14,816 денари – се пресметува и наплатува од банката чувар како процент од вредноста на средствата на фондот согласно договорот за банка чувар.
- Трошоци за маркетинг – 108,560 денари – се однесува на трошоци за маркетинг на фондови.
- Трошоци за агенти – 155,424 денари - тука се претставени сите трошоци направени за организирање и полагање на испити за стекнување на својство на агент, за издавање и продолжување на дозвола за агент, надоместоци кои друштвото ги исплатило по основ на провизии за агенти за потпишани договори за членство во фондовите и сл.
- Останати трошоци од управување со фондови – 340,000 денари – се однесува на останати трошоци кои можат директно да се поврзат со управувањето со фондови.

Под расходи од управување со друштвото се претставени следните ставки::

- Трошоци за вработените – 4,664,183 денари – во најголем дел произлегуваат од плати за вработените во друштвото.
- Трошоци за услуги – 2,211,851 денари – ги вклучуваат сите услуги поврзани со работењето кои не се вклучени во ставката Расходи од управување со фондови. Тука се вклучени: наемнини, трошоци за софтвер, услуги за одржување и заштита, телекомуникациски услуги, надворешни услуги за изработка на добра и услуги и останати услуги.
- Останати трошоци од работењето – 1,120,842 денари – ги вклучуваат сите останати трошоци од работењето на друштвото кои не се претходно наведени.

5.2. Извештај за финансиска состојба

МКД	31.12.2023
СРЕДСТВА	
Нематеријални средства	3,446,985
Материјални средства	1,225,325
Долгорочни финансиски средства	-
Парични средства и парични еквиваленти	655,569
Побарувања од купувачите	-
Краткорочни финансиски средства	17,504,329
Платени трошоци за идните периоди и недостасана наплата на приходи (АВР)	144,366
Вкупно средства	22,976,574
ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ	
Главнина и резерви	22,318,039
Долгорочни резервирања	-

Обврски кон добавувачите	174,206
Краткорочни обврски за даноци и други давачки	198,018
Обврски спрема вработените	229,776
Останати краткорочни обврски и краткорочни резервирања	-
Одложено плаќање на трошоци и приходи на идните периоди	56,535
Вкупно главнина и обврски	22,976,574

6. Адекватност на капитал

При управување на главнината, Друштвото се придржува кон следните цели:

- Придржување кон условите во врска со капиталот поставени од страна на регулаторот,
- Заштита на способноста на Друштвото да продолжи со своето деловно работење во континуитети
- Одржување на цврста капитална база за поддршка на развојот на своите деловни активности.

Друштвото е должно да ја следи структурата на својата главнина.

Согласно со тековната законска регулатива, односно со член 19 од Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, доколку дојде до зголемување на главнината на Друштвото, поради зголемување на средствата на доброволниот фонд, Друштвото е должно во секое време да го одржува зголемениот износ на главнината.

На 31 декември 2023 година состојбата е како што следи:

	31.12.2023
Главнина	22,318,039
Основна главнина	35,459,675
Минимум износ на главнина	15,423,775
Сооднос на главнина и основна главнина	62.94%
Сооднос на главнина и минимум износ на главнина	144.70%

7. Трансакции со поврзани лица

ВФП Пензиско друштво АД Скопје, Друштво за управување со доброволни пензиски фондови, е дел од групацијата за финансиско советување WVP Group од Грац, Австрија.

WVP Group Австрија е пионер на пазарот што се занимава со обезбедување на напредни финансиски услуги. Компанијата, со својата иновација и успех, е позната во Источна

Европа. WVP Group е компанија која се занимава со посредување и продажба на финансиски услуги и услуги за управување со средства во 15 земји во Централна и Југоисточна Европа повеќе од 30 години.

100% од акциите на Пензиското друштво се во сопственост на ВФП Фонд Менаџмент АД Скопје – Друштво за управување со инвестициски фондови кое е воспоставено како искусен управувач на средства на територијата на С. Македонија.

Салдата и обемот на трансакциите со поврзаните субјекти на 31 декември 2023 година и за периодот што тогаш завршува се како што следи:

Трошоци од поврзани субјекти	01.01.2023-31.12.2023
ВФП Фонд Менаџмент АД Скопје	
Управувачки надоместок	1,629
Рефундиран надоместок за реални трошоци од трети страни	1,799
Вкупни трошоци од поврзани субјекти	3,428
Приходи од поврзани субјекти	
ВФП КЕШ ДЕПОЗИТ СКОПЈЕ	
Нереализирани добивки од хартии од вредност	37,646
Реализирани добивки од хартии од вредност	333,913
Вкупни приходи од поврзани субјекти	371,559
Средства кај поврзани субјекти	
ВФП КЕШ ДЕПОЗИТ СКОПЈЕ	
Хартии од вредност според објективна вредност преку добивка или загуба	3,978,036
ВФП Фонд Менаџмент - Индивидуално управување	
Парични средства	73,641
Хартии од вредност според објективна вредност преку добивка или загуба (MACEDO 2027)	13,526,293
Вкупно средства кај поврзани субјекти	-

Обврски кон поврзани субјекти	45,291
<i>ВФП Фонд Менаџмент АД Скопје</i>	
Управувачки надоместок	1,489
Рефундиран надоместок за реални трошоци од трети страни	799
Вкупни обврски кон поврзани субјекти	2,288
Клучен персонал	01.01.2023- 31.12.2023
Трошоци за клучен персонал	2,680,997

8 Деловно опкружување

Економската активност во глобални рамки засега е се уште отпорна, но се повеќе се чувствуваат ефектите од заострувањето на глобалните финансиски услови, односно поскапувањето на пристапот кон средства, забавениот раст на глобалната трговија и намалениот оптимизам на деловните субјекти и на домаќинствата врз растот. Во еврозоната, како наш најзначаен трговски партнер, економската активност стагнира во третото тримесечје од 2023 година на годишна основа, по растот од 0,6% во претходното тримесечје, што произлегува од падот на бруто-инвестициите и потрошувачката на домаќинствата. ЕЦБ, во текот на првото тримесечје, во два наврати ги зголеми трите основни каматни стапки, за по 0,5 п.п., со што во март каматната стапка на основните операции за рефинансирање, на расположливите кредити преку ноќ и на расположливите депозити го достигна нивото од 3,5%, 3,75% и 3,0%, соодветно. ФЕД, исто така, двапати ја зголеми референтната каматна стапка – во февруари за 0,25 п.п. и потоа во март повторно донесе одлука за зголемување од 0,25 п.п. со што каматната стапка беше во распон од 4,75% до 5,0%.

Во текот на вториот квартал од 2023 година глобалната економија забележа благ подем. Цените на енергентите и останатите примарни производи продолжија да бележат пад, а ефектите од високите трошоци за енергија и започна постепено опоравување во синцирите на снабдувањето. Ова придонесе за забавување на вкупната инфлација. Сепак, нивоата на цените и понатаму останаа на ниво повисоко од таргетите на централните банки. ЕЦБ ги зголеми каматните стапки двапати во текот на кварталот, во мај и во јуни, секој пат за дополнителни 0,25 п.п., со што во јуни каматната стапка на основните операции за рефинансирање, на расположливите кредити преку ноќ и на расположливите депозити ги достигнаа нивоата од 4,0%, 4,25% и 3,5%, соодветно. Слично, ФЕД ја зголеми референтната каматна стапка за 25 базични поени во мај, а во јуни ја остави непроменета, со што таа беше во распон од 5,0% до 5,25%.

Во третото тримесечје, меѓународните финансиски пазари забележаа засилени очекувања дека референтните каматни стапки на централните банки ќе останат на релативно високо ниво. ЕЦБ, во текот на третото тримесечје, во два наврати ги зголеми трите основни каматни стапки, за по 0,25 п.п., со што во септември каматната стапка на расположливите депозити, на основните операции за рефинансирање и на расположливите кредити преку ноќ ги достигнаа нивоата од 4,0%, 4,5% и 4,75%, соодветно. Третиот квартал донесе дополнителни, сè попривлечни докази дека острите мерки преземени од големите централни банки ја постигнуваат својата цел. Податоците објавени на самиот крај на периодот покажаа дека инфлацијата во еврозоната во септември е сведена на двегодишно најниско ниво од 4,3%. ФЕД, по зголемувањето на референтната каматна стапка од 0,25 п.п. во јули, во септември донесе одлука да ја задржи на истото ниво, со што таа беше во распон од 5,25% до 5,5%.

Инфлацијата на глобално ниво забави во четвртиот квартал од 2023 година, при поумерени притисоци од базичната инфлација.

Ценовните притисоци предизвикани од домашни фактори, главно од растот на платите и профитите, постојат во повеќето напредни економии и поради нив инфлацијата може да се задржи над целното ниво на централните банки подолг период. При вакви оценки, монетарната политика во развиените земји не беше променета во четвртото тримесечје, со задржување на референтните каматни стапки на истото, високо ниво. На светските берзи, во четвртиот квартал цените на примарните производи имаа дивергентни движења, односно цената на нафтата забележа пад, а цените на неенергетските производи се зголемија. Во проекциите на Светската банка од јануари 2024 година се предвидува забавување на глобалниот економски раст и во 2024 година, по што се очекува негово умерено забрзување. Ризиците во однос на проектираниот глобален раст се главно надолни. Конфликтот на Блискиот Исток ги зголеми геополитичките ризици и ја зголеми неизвесноста во однос на цените на примарните производи на меѓународниот пазар, со потенцијални негативни влијанија врз глобалниот економски раст и инфлацијата.

- Инфлација и каматни стапки

Кон крајот на 2023 година годишната стапка на инфлација дополнително забави и се сведе на ниво од 9,4%, по растот од 14,2% од минатата година. Поместувањата кај домашните цени се резултат на придвижувањето кај сите три главни категории, но во најголем обем кај храната, имајќи ја предвид и високата претходна споредбена основа. Во последното тримесечје од 2023, цените на основните прехранбени производи, како и цените на енергенсите на меѓународниот пазар се движеа главно во надолна насока (3,4% во последниот квартал), а дополнително влијание извршија и домашните краткорочни мерки за намалување и замрзнување на цените на дел од прехранбените продукти во трговијата на мало.

Во врска со очекувањата за стапката на инфлација во периодот што следи, аналитичарите очекуваат нејзино натамошно забавување, во согласност со проекциите на Народната банка и меѓународните институции.

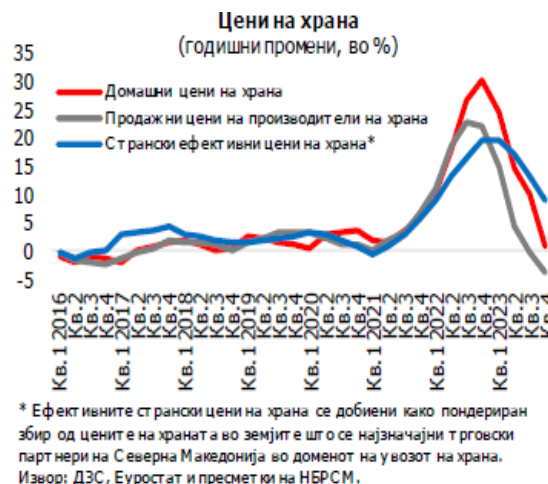
Проекции и очекувања за стапката на инфлација

	2023	2024	2025
Економски аналитичари	9,3	4,7	3,3
ММФ	10,0	4,3	2,2
Консензус форкаст	9,4	4,2	/
Министерство за финансии	9,2	3,6	2,0
НБРСМ	9,5	3,5-4,0	2,0

Извор: Анкета за инфлациските очекувања и очекувањата за движењето на реалниот БДП, декември 2023 година; ММФ, Светски економски преглед, октомври 2023 година; Консензус форкаст, декември 2023 година; Министерство за финансии, Ревидирана фискална стратегија на Република Северна Македонија за 2024-2028 година, декември 2023 година; и НБРСМ, октомври 2023 година.

По петкратното зголемување на каматните стапки во текот на 2023, во текот на четвртиот квартал од 2023 година Народната банка не направи дополнителни промени во поставеноста на монетарната политика при што основната каматна стапка беше задржана на нивото од 6,3%, соодветно на условите во економијата. Одлуките беа донесени во услови на натамошно забавување на инфлацијата и поволен девизен пазар, но и кога сè уште постојат ризици, за што покрај надворешните, придонесуваат и одредени домашни фактори.

Европската централна банка во последниот квартал од годината исто така ги задржа основните каматни стапки на истото ниво. Девизните резерви и во четвртиот квартал од 2023 година се задржаа на соодветно ниво и во сигурната зона, а депозитната база на банките забележа солидна годишна стапка на раст.

- Бруто домашен производ

Кога станува збор за агрегатната побарувачка, на реалниот годишен раст на бруто домашниот производ од 1,2% во третиот квартал највеќе влијание изврши нето-извозот,

поттикнат од засиленото надолно приспособување на увозот на стоки и услуги. Извозот забележа пад по стабилизирањето и искористеноста на капацитетите по растот во изминатите две години. Домашната побарувачка, под влијаниеа на високиот реален пад на бруто-инвестициите и инамалувањето на јавната потрошувачка, забележа надолно движење, од друга страна, личната потрошувачка бележи солиден раст поттикнат генерално од реалниот раст на просечната исплатена плата и масата на пензии.

При структурна анализа на БДП од аспект на побарувачката, произлегува дека растот во третиот квартал се должи на растот на нето-извозот, при помал пад на извозот во споредба со падот на увозот. Значаен придонес има и личната потрошувачка која продолжи да расте со стапка од 2,8% (во кварталот 1%). Но, силниот пад кај бруто-инвестициите, како и падот на јавната потрошувачка условија со негативен придонес од домашната побарувачка во третиот квартал.

Извор: Државен завод за статистика и пресметки на НБРСМ.

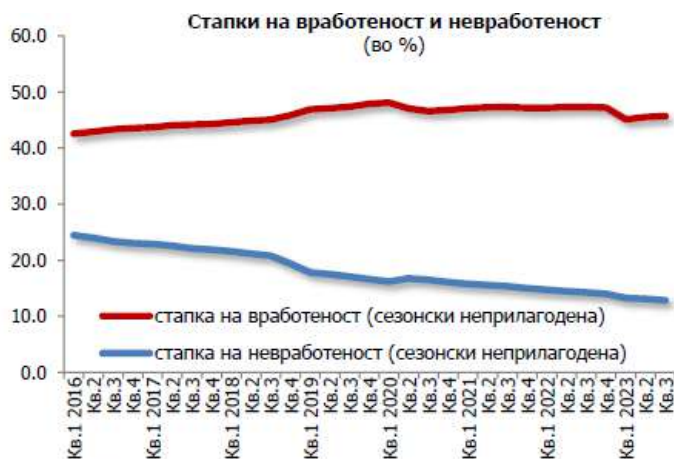

Извор: Државен завод за статистика и пресметки на НБРСМ.

- Невработеност

Во третиот квартал од 2023 година пазарот на труд бележи позитивни движења на квартална основа. Бројот на вработени лица порасна за 0,4%, додека бројот на невработени лица се намали за 1,7%. Како резултат на ваквите промени имаше намло придвижување на горе на стапката на вработеност која достигна ниво од 45,7%, при истовремено намалување на стапката на невработеност, која пак достигна ниво од 12,8%. Дополнително, во третото тримесечје дојде и до зголемување на активното население, при исто ниво на неактивно население што носи на заклучок дека има поволни придвижувања кај понудата на работна сила.

Во третиот квартал од 2023, годишен раст од 14,9% забележа просечната исплатена нето плата, додека раст од 15,2% за истиот период забележа и просечната бруто плата исплатена во кварталот.

Извор: Државен завод за статистика. Анкета за работна сила.

Извор: Државен завод за статистика.

*Податокот за квартал 4 2023 е заклучно со месец октомври 2023 год.

Зголемувањето на платите навработените во јавниот сектор воегласност со новиот колективен договор минатата година, а дополнително и растот на минималната плата и линеарниотраст од 2,175 денари на платите во државната администрација заради усогласувањето со минималната плата влијаеа врз целокупниот годишен раст на платите.

Исто така, според извештајот за макроекономски показатели на НБРСМ, зголемувањето во еден дел се објаснува и со зголемувањето на платите на функционерите од април 2023 година за 78% и со зголемувањето на платите на здравствените работници од мај 2023 година. За растот на платите придонесува и опстојувањето на одредени структурни фактори, како што е недостатокот на работна сила во одредени сегменти на пазарот натруд.

Анализирано по дејности, годишен раст на платите е забележан кај сите економски дејности, а посебно кај дејностите: „јавна управа и одбрана“, „административни и помошни услужни дејности“, „образование“, „градежништво“, „снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација“, како и дејностите поврзани со „преработувачката индустрија“.

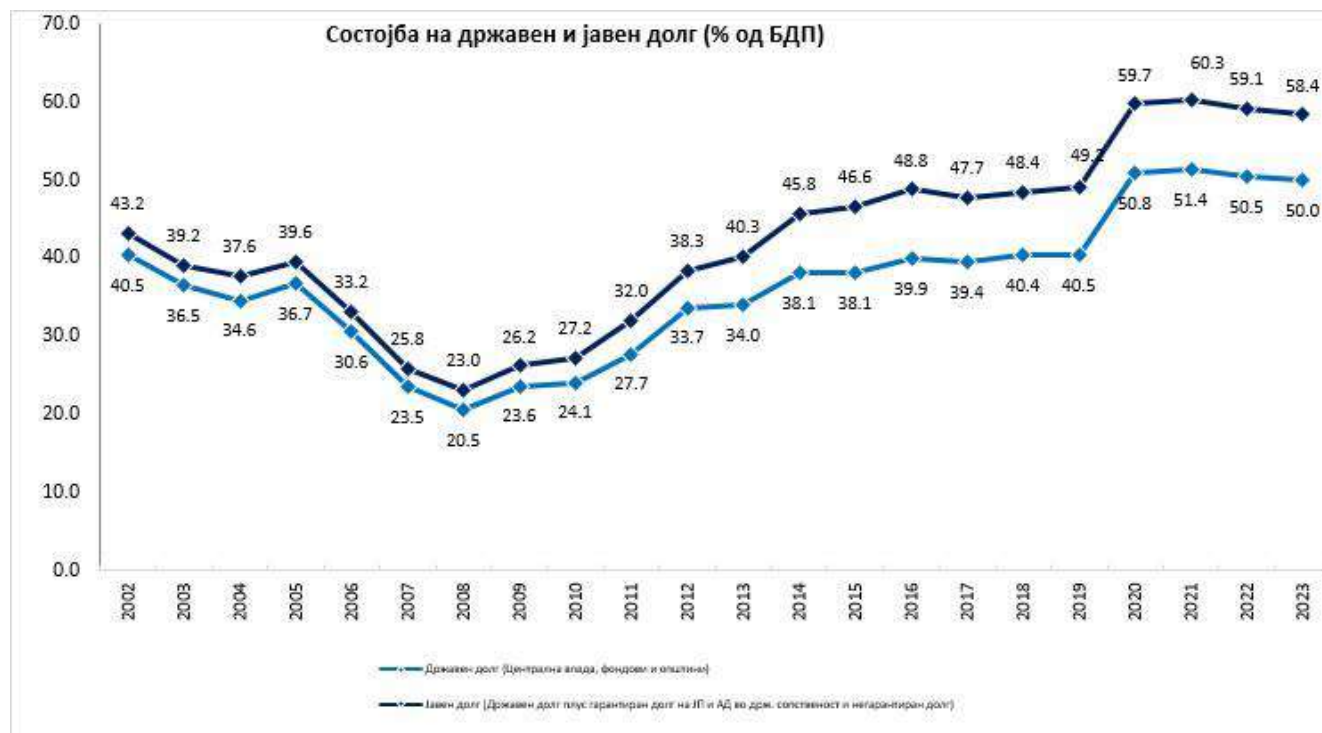
Во октомври 2023 година, годишниот раст на номиналната просечна нето-плата изнесува 17.3%, додека реалната нето-плата бележи зголемување од 13.3%.

- Јавен долг

Според меѓународните стандарди, Р.С Македонија спаѓа во групата на среднозадолжени земји и е оценета со кредитен рејтинг од ВВ-.

За 2023 година јавниот долг изнесува 58.4% што е пониско од нивото од 59.1% на коебил во 2022 година.

Значајно за нивото на јавниот долг е тоа што е на ниво под Мاستришкиот критериум од (60%) кој е еден од економските услови кој секоја земја која претендира да биде дел од унијата треба да го исполнува.

Извор: Министерство за финансии на РСМ

Пазар на пензиско осигурување

Македонскиот пензиски систем ја има следната структура:

- Прв столб; Осигурување врз основа на генерациска солидарност (ПИОМ)
- Втор столб; Задолжително капитално финансирано пензиско осигурување
- Трет столб; Доброволно капитално финансирано пензиско осигурување

Првиот столб претставува задолжително пензиско и инвалидско осигурување врз основа на генерациска солидарност, организирано според принципот (pay-as-you-go), каде сегашните осигуреници (вработени) плаќаат придонеси од кои се исплаќа пензијата на сегашните пензионери.

Вториот столб претставува задолжително капитално финансирано пензиско осигурување (задолжителни пензиски фондови) кое се темели врз основа на капитализација на средствата, на принцип на дефинирани придонеси.

Третиот столб претставува доброволно капитално финансирано пензиско осигурување врз основа на капитализација на средствата на принцип на дефинирани придонеси, но за разлика од вториот столб, се базира на доброволна основ.

Конкурентно окружување

Доброволното капитално финансирано пензиско осигурување претставува најмал сегмент по големина од пензискиот систем во Р.С Македонија. Во третиот столб членуваат 31.500 членови, чии средства достигнуваат 3.585,06 милиони денари.

На пазарот на доброволно капитално финансирано пензиско осигурување покрај ВФП Пензиско друштво АД Скопје, постојат уште три друштва за управување со пензиски фондови - КБ Прво пензиско друштво АД Скопје, Сава пензиско друштво АД Скопје и Триглав пензиско друштво АД Скопје.

Подолу е прикажана состојбата на пазарот во однос на членство и нето средства под управување во доброволните пензиски фондови.

	Вкупно членови	Удел на пазарот (%) членови	Нето средства (мил мкд)	Удел на пазарот (%) нето средства
ВФП Пензиско друштво АД Скопје	429	1.36%	72.30	2.02%
Сава пензиско друштво АД, Скопје	13,910	44.16%	1,763.84	49.20%
КБ прво пензиско друштво АД, Скопје	16,989	53.93%	1,738.27	48.49%
Триглав пензиско друштво АД, Скопје	172	0.55%	10.65	0.30%
Вкупно	31,500	100%	3,585.06	100%

Извор: www.maras.mk - Месечен билтен 12.2023

9 Податоци за перформансите на ВФП Доброволен пензиски фонд

Членство

Заклучно со 31.12.2023, во фондот имаа средства 428 членови, од кои 228 доброволни индивидуални сметки и 200 професионални сметки.

Во табелата подолу е прикажана старосната структура на членовите на ВФП Доброволен пензиски фонд – Скопје

Возраст	Број на членови
≤ 20	4
21-25	9
26-30	26
31-35	47
36-40	68
41-45	89
46-50	79
51-55	74
56-60	25
61-64	6
≥ 65	1
Вкупно	428

Средства под управување

На ден 31.12.2023 нето вредноста на фондот изнесува 72,302,815.949731 денари, додека сметководствената единица на последниот ден од годината изнесувала 106.888557 денари.

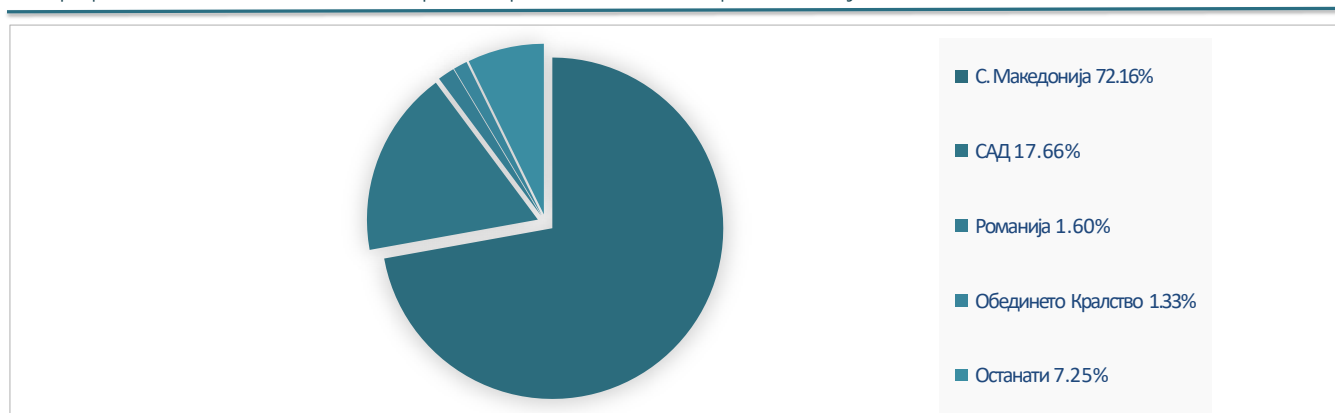

График: движење на сметководствена единица од основање до 31.12.2023

Портфолиото на ВФП Доброволен пензиски фонд се состои од вложувања на домашниот пазар (72.16%) и вложувања на странскиот пазар (27.84%). Деталните податоци за структурата на доброволниот фонд по класи на инструменти и одделни вложувања се прикажани во следните графици.

Деталните податоци за структурата на портфолиото по класи на инструменти и одделни вложувања е прикажана во следните табели.

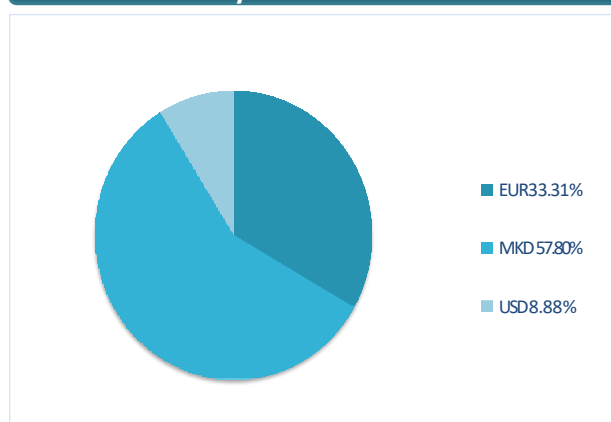
Географска изложеност на ВФП Отворен доброволен пензиски фонд - Скопје

Изложеност по вид на инструмент

Валутна изложеност

Инвестициско портфолио на ВФП отворен доброволен пензиски фонд - Скопје

Издавач	Назив	Вредност во денари	% од вкупните средства
ДОМАШНИ ИНСТРУМЕНТИ			
ОБВРЗНИЦИ			
ДРЖАВНИ ОБВРЗНИЦИ			
Министерство за Финансии	15 год.државна обврзница со девизна клаузула 5.15% 29/12/2037	8,022,895.21	11.00%
Министерство за Финансии	15 год.државна обврзница без девизна клаузула 6.15% 14/12/2038	6,569,853.62	9.00%
Министерство за Финансии	15 год.државна обврзница без девизна клаузула 5.40% 29/12/2037	3,001,458.48	4.11%
Министерство за Финансии	15 год.државна обврзница без девизна клаузула 6.15% 13/07/2038	2,571,446.55	3.52%
Министерство за Финансии	15 год.државна обврзница без девизна клаузула 6.15% 21/09/2038	2,430,350.18	3.33%
Министерство за Финансии	15 год.државна обврзница без девизна клаузула 5.90% 30/03/2038	2,089,010.24	2.86%
Министерство за Финансии	15 год.државна обврзница без девизна клаузула 6.15% 07/09/2038	1,834,585.47	2.51%
Министерство за Финансии	15 год.државна обврзница со девизна клаузула 5.90% 28/12/2038	1,751,261.95	2.40%
Министерство за Финансии	15 год.државна обврзница без девизна клаузула 5.40% 12/01/2038	1,241,807.41	1.70%
Министерство за Финансии	15 год.државна обврзница без девизна клаузула 6.15% 04/08/2038	1,024,889.50	1.40%
Останати		2,380,001.28	3.26%
Вкупно домашни државни обврзници		32,917,559.89	45.12%
КРАТКОРОЧНИ ЗАПИСИ			
ДРЖАВНИ ЗАПИСИ			
Министерство за Финансии	12-месечен државен запис без девизна клаузула; 4.25% 27/11/2024	1,203,225.36	1.65%
Вкупно државни записи		1,203,225.36	1.65%
Депозити			
Капитал Банка АД Скопје	24/10/2023-24/10/2024; 4.5%	2,343,232.60	3.21%
Силк Роуд Банка АД Скопје	26/10/2023-26/10/2024; 2.8%	1,382,407.23	1.89%
Останати			
Вкупно депозити во домашни банки		3,725,639.83	5.11%
АКЦИИ			
АЛКАЛОИД АД СКОПЈЕ	обични акции	2,777,646.15	3.81%
НЛБ БАНКА АД СКОПЈЕ	обични акции	886,179.60	1.21%
Останати		2,347,880.68	3.22%
Вкупно домашни акции		6,011,706.43	8.24%
ВКУПНО ДОМАШНИ ИНСТРУМЕНТИ		43,858,131.51	60.12%
ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ ИЗДАДЕНИ ОД ИЗДАВАЧИ СО СЕДИШТЕ ВО ЕУ И ОЕЦД			
ОБВРЗНИЦИ			
ДРЖАВНИ ОБВРЗНИЦИ			
Минис. за Финан. Република Романија	Романска државна обврзница во евра; 2.875%; 26/05/2028	1,168,494.62	1.60%
Вкупно државни обврзници		1,168,494.62	1.60%
ИНВЕСТИЦИСКИ ФОНДОВИ			
Vanguard Group (Ireland) Ltd	Vanguard FTSE Developed World UCITS ETF Acc	2,775,542.39	3.80%
State Street Global Advisors Europe Ltd	SPDR MSCI World UCITS ETF	2,759,895.60	3.78%
Blackrock Asset Management Ireland Ltd	iShares MSCI ACWI UCITS ETF (Acc)	2,733,878.17	3.75%
Vanguard Group (Ireland) Ltd	Vanguard S&P 500 UCITS ETF (USD) Accumulating	2,473,541.43	3.39%
Blackrock Asset Management Ireland Ltd	iShares Core MSCI Europe UCITS ETF EUR (Acc)	2,343,638.40	3.21%
HSBC Investment Funds (Luxembourg) S	iHSBC MSCI WORLD UCITS ETF	2,317,808.66	3.18%
Blackrock Asset Management Ireland Ltd	iShares Core S&P 500 UCITS ETF USD (Acc)	2,234,968.26	3.06%
DWS Investments SA	Xtrackers MSCI USA UCITS ETF 1C	1,505,046.32	2.06%
Вкупно удели во инвестициски фондови		19,144,319.23	26.24%
ВКУПНО СТРАНСКИ ИНСТРУМЕНТИ		20,312,813.85	27.84%
Побарувања		5,292,215.43	7.25%
Парични средства		3,497,576.44	4.78%

9.1. Принос и надоместоци на Доброволниот пензиски фонд

Приносот се пресметува на годишна основа за претходните 84 месеци. По исклучок, доколку фондот постои пократко од 84 месеци, но подолго од 12 месеци, приносот се пресметува на крајот на кварталот, за период од првиот јуни односно декември по основањето на фондот до крајот на кварталот кога се прави пресметката.

Вид на принос	Износ во %
Номинален	8.20%
Реален	4.42%

*Принос на средствата на ВФП Отворен доброволен пензиски фонд за пресметковен период 31.12.2022-31.12.2023 сведен на годишно ниво

Приносот на Вашата доброволна индивидуална и/или професионална сметка е променлив и зависи од приносот на Вашиот доброволен пензиски фонд и од надоместоците наплатени од Вашето друштво кое управува со доброволниот пензиски фонд.

Реалниот принос се добива од номиналниот принос коригиран за промената на нивото на трошоците на живот во периодот на пресметка.

Друштвото ги наплатува следните видови на надоместоци:

Надоместок од придонес – се наплатува како процент од секој уплатен придонес во фондот, пред претворање на средствата во сметководствени единици.

Месечен надоместок од вредноста на нето средства на Фондот – пресметката на надоместокот се врши на секој датум на проценка на средствата на фондот и се наплатува еднаш месечно

Тип на тековно наплатуван надоместок	-Износ
Надоместок од придонес*	2.9%
Месечен надоместок од вкупни нето средства на Фондот *	0.075%

* Приносот на Вашата доброволна индивидуална сметка и/или професионална сметка е променлив и зависи од приносот на Вашиот доброволен пензиски фонд и од надоместоците наплатени од Вашето друштво кое управува со доброволниот пензиски фонд.

Надоместокот за премин претставува паричен надоместок во случај кога член на еден доброволен пензиски фонд (постоен доброволен пензиски фонд) избира да премине во доброволен пензиски фонд управуван од друго друштво за управување со пензиски фондови (иден доброволен пензиски фонд) под услов членот кој преминува да бил член во постојниот доброволен пензиски фонд пократко од 12 месеци пред да премине во идниот доброволен пензиски фонд.

Надоместок за премин	Износ
Број на денови \leq 360	10 Евра
Број на денови $>$ 360	Не се наплатува надоместок

Трансакциони провизии се надоместокот за берза на хартии од вредност, надоместокот за депозитар на хартии од вредност и провизијата за правните лица кои вршат услуги со хартии од вредност непосредно поврзани со тргување со средствата на доброволните пензиски фондови. Трансакциските провизии се наплатуваат од имотот на фондот.

Трансакциски провизии наплатени од средствата на доброволниот пензиски фонд	
Вкупен износ на трансакциски провизии платени од ВФП Отворен доброволен пензиски фонд- Скопје во периодот 18.10.2022-31.12.2023	53,693.67 денари
Трансакциски провизии по една сметководствена единица	0.08 денари
Вкупен износ на трансакциски провизии платени од ВФП Отворен доброволен пензиски фонд- Скопје во периодот 31.12.2022-31.12.2023	40,470.58 денари
Трансакциски провизии по една сметководствена единица	0.06 денари

Надоместоци на товар на ВФП Пензиско друштво АД Скопје:

Надоместок	Висина на надоместок
Месечен надоместок на Агенцијата за супервизија на капитално финасирано пензиско осигурување – МАПАС	0.70% од секој уплатен придонес во претходниот месец во доброволниот пензиски фонд
Надоместок на банка чувар на имот	0.05% годишно од вкупната вредност на имотот на доброволниот пензиски фонд

ПРИЛОГ 2 – ГОДИШНА СМЕТКА

ЕМБС: 07598211

Целосно име: Друштво за управување со доброволни пензиски фондови ВФП ПЕНЗИСКО ДРУШТВО АД СКОПЈЕ

Вид на работа: 450

Тип на годишна сметка: Годишна сметка

Тип на документ: Годишна сметка

Година : 2023

Листа на прикачени документи:

Објаснувачки белешки и други прилози

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
1	-- АКТИВА: А. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (002+009+020+021+031)	4.672.310,00			5.931.061,00
2	-- I. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (003+004+005+006+007+008)	3.446.985,00			4.308.732,00
4	-- Концесии, патенти, лиценци, заштитни знаци и слични права	3.446.985,00			4.308.732,00
9	-- II. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (010+013+014+015+016+017+018+019)	1.225.325,00			1.622.329,00
13	-- Постројки и опрема	1.169.586,00			1.622.329,00
15	-- Алат, погонски и канцелариски инвентар и мебел	55.739,00			
36	-- Б. ТЕКОВНИ СРЕДСТВА (037+045+052+059)	18.159.898,00			22.857.026,00
45	-- III. КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА (046+047+048+049+050+051)	0,00			66.886,00
48	-- Побарувања за дадени аванси на добавувачи	0,00			66.886,00
52	-- IV. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (053+056+057+058)	17.504.329,00			20.096.477,00
53	-- Вложувања во хартии од вредност (054+055)	17.504.329,00			20.096.477,00
55	-- Вложувања според објективната вредност преку добивката и загубата	17.504.329,00			20.096.477,00
59	-- V. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (060+061)	655.569,00			2.693.663,00
60	-- Парични средства	655.569,00			2.693.663,00
62	-- VI. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ (АВР)	144.366,00			65.699,00
63	-- ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+035+036+044+062)	22.976.574,00			28.853.786,00

65	-- ПАСИВА : А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (066+067-068-069+070+071+075-076+077-078)	22.318.039,00			26.499.821,00
66	-- I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	35.459.675,00			30.847.550,00
76	-- VIII. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА (-)	4.347.729,00			
78	-- X. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА	8.793.907,00			4.347.729,00
81	-- Б. ОБВРСКИ (082+085+095)	602.000,00			2.353.965,00
95	-- IV. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 096 до 108)	602.000,00			2.353.965,00
97	-- Обврски спрема добавувачи	174.206,00			1.881.365,00
99	-- Обврски за даноци и придонеси на плата и на надомести на плати	119.232,00			
100	-- Обврски кон вработените	229.776,00			
101	-- Тековни даночни обврски	78.786,00			472.600,00
109	-- V. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ ВО ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	56.535,00			
111	-- ВКУПНО ПАСИВА : ГЛАВНИНА, РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (065+081+094+109+110)	22.976.574,00			28.853.786,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
201	-- I. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+203+206)	689.776,00			128.374,00
202	-- Приходи од продажба	689.776,00			128.374,00
207	-- II. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (208+209+210+211+212+213+218+219+220+221+222)	10.056.598,00			4.564.252,00
208	-- Трошоци за суровини и други материјали	24.332,00			61.640,00
211	-- Услуги со карактер на материјални трошоци	1.849.404,00			1.003.772,00
212	-- Останати трошоци од работењето	2.368.041,00			1.207.827,00
213	-- Трошоци за вработени (214+215+216+217)	3.779.431,00			1.338.874,00
214	-- Плати и надоместоци на плата (нето)	2.383.599,00			879.200,00
215	-- Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	216.636,00			84.787,00
216	-- Придонеси од задолжително социјално осигурување	1.011.196,00			374.887,00
217	-- Останати трошоци за вработените	168.000,00			
218	-- Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	1.325.637,00			188.643,00
222	-- Останати расходи од работењето	709.753,00			763.496,00
223	-- III. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ (224+229+230+231+232+233)	869.622,00			96.477,00
224	-- Финансиски приходи од односи со поврзани друштва (225+226+227+228)	333.913,00			

225	-- Приходи од вложувања во поврзани друштва	333.913,00			
230	-- Приходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	72.503,00			
231	-- Приходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	2.938,00			
232	-- Нереализирани добивки (приходи) од финансиски средства	460.268,00			96.477,00
234	-- IV. ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ (235+239+240+241+242+243)	296.707,00			8.328,00
240	-- Расходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	10.235,00			8.328,00
241	-- Нереализирани загуба (расходи) од финансиски средства	286.472,00			
247	-- Загуба од редовното работење (204-205+207+234+245)-(201+223+244)	8.793.907,00			4.347.729,00
251	-- Загуба пред оданочување (247+249) или (247-248)	8.793.907,00			4.347.729,00
256	-- НЕТО ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (251+252-253+254)	8.793.907,00			4.347.729,00
257	-- Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	6,00			4,00
258	-- Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	12,00			6,00
270	-- Загуба за годината	8.793.907,00			4.347.729,00
291	-- Вкупна сеопфатна загуба за годината (270+287) или (270-286) или (287-269)	8.793.907,00			4.347.729,00

Државна евиденција

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
628	-- Останати побарувања од нефинансиски трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни препријатија во земјата (< или=АОП 034+ АОП 046+ АОП 047+АОП 051+ АОП 062 ОД БС)	144.366,00			65.699,00
630	-- Побарувања по основ на продажба на стоки и услуги и аванси и останати побарувања од сите субјекти во земјата и странство (< или=АОП 006+АОП 017+АОП 030+АОП 034+АОП 035+ АОП 046+ АОП 047+АОП 049+ АОП 050+АОП 051+АОП 057+АОП 062 ОД БС)	144.366,00			65.699,00
632	-- Основна главнина (сопственички капитал) во удели поседувани од физички лица, трговци поединци, занаетчии, земјоделци, самостојни вршители на дејност и непрофитни организации регистрирани во земјата (< или =АОП 065 од БС)	35.459.675,00			30.847.550,00

643	-- Приходи од продажба на производи, стоки и услуги на домашен пазар (< или = АОП 202 од БУ)	689.776,00			128.374,00
667	-- Расходи на продадени производи и услуги	709.753,00			763.496,00
671	-- Канцелариски материјали (< или = АОП 208 од БУ)	23.718,00			10.472,00
686	-- Наемнини за деловни простории во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	2.600,00			
695	-- Регрес за годишен одмор (< или = АОП 217 од БУ)	168.000,00			
707	-- Трошоци за надомест и други примања на надворешни членови на управен и надзорен одбор, одбор на директори и управители	764.868,00			73.876,00
710	-- Премии за осигурување на имот (< или = АОП 212 од БУ)	0,00			61.864,00
711	-- Надомест за банкарски услуги (< или = АОП 212 од БУ)	43.171,00			31.124,00
714	-- Членарини на здруженијата во земјата и странство (< или = АОП 212 од БУ)	329.060,00			472.600,00
715	-- Надоместоци за повремени и привремени работи (< или = АОП 217 од БУ)	168.000,00			
717	-- Останати трошоци на работењето (< или = АОП 212 од БУ)	7.016,00			
722	-- Просечен број на вработени врз основа на состојбата на крајот на месецот	6,00			4,00

Структура на приходи по дејности

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
2489	- 66.30 - Дејности на управување со фондови	1.559.398,00			

Потпишано од:

SUZANA VELJANOVSKA

CN=KIBSTrust Issuing Qsig CA G2,
 OID.2.5.4.97=NTRMK-5529581, OU=KIBSTrust
 Services, O=KIBS AD Skopje, C=MK
 KIBSTrust Issuing Qsig CA G2

Изјавувам, под морална, материјална и кривична одговорност, дека податоците во годишната сметка се точни и вистинити.

Податоците од годишната сметка се во постапка на доставување, која ќе заврши со одлука (одобрување/одбивање) од страна на Централниот Регистар.